

**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**

**Тетяна Боднарчук
Олена Шмирко
Юлія Крецька**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(НІМЕЦЬКА МОВА)
(перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)**

**Кам'янець-Подільський
2021**

УДК 378.147.091.33-027.22:811.112.2

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 6 від 20 травня 2021 року)

Рецензенти:

Калинюк Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови.

Главацька О. І., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Крижановська О. А., вчитель німецької мови, заступник директора Кам'янець-Подільського НВК №3 у складі загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів та ліцею Хмельницької області.

Методичні рекомендації з організації та проведення виробничої педагогічної практики (німецька мова) (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) : навчально-методичний посібник / укладачі Боднарчук Т. В., Шмирко О. С., Крецька Ю. А. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2021. 144 с. Текст укр. та нім. мовами.

Посібник розкриває особливості проходження виробничої педагогічної практики здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)), містить методичні рекомендації, які оптимально спрямовують роботу здобувачів вищої освіти на підготовку до виробничої педагогічної практики, її проходження та оформлення звітної документації по її закінченні. Пропонована інформація буде цікавою та корисною для майбутніх учителів німецької мови та допоможе сформувати у них професійні компетентності.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ	
1. Мета і завдання практики	6
2. Характеристика баз практики здобувачів вищої освіти	7
3. Організаційно-змістові складові виробничої педагогічної практики	7
4. Звітна документація практики	11
5. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти	13
6. Правила техніки безпеки	16
7. Форми і методи контролю	20
8. Критерії оцінювання результатів проходження практики	20
9. Методика оцінювання результатів проходження практики	24
10. Порядок підведення підсумків практики	25
11. Рекомендована література	26
РОЗДІЛ II. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	
1. Планування уроків німецької мови	28
2. Організація позакласної роботи	43
3. Індивідуальний дослідницький проєкт	57
4. Виготовлення роздаткового матеріалу та унаочнення	69
5. Розробка тестів із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій	71
6. Анкета «Мої очікування щодо виробничої педагогічної практики»	75

7.	Анкети для самоаналізу різних аспектів проходження практики	78
8.	Анкета «Як я оцінюю свою практику»	97
9.	Список використаних джерел	101

ДОДАТКИ

1.	Критерії оцінювання мовленнєвих навичок та умінь учнів	104
2.	Лексика класного вжитку	110
3.	Скоромовки	140
4.	Підведення підсумків проходження практики	142

ВСТУП

Учитель творить Людину.

В. О. Сухомлинський

Соціально-економічні та правові реформи, що відбуваються в суспільстві, поглиблення демократизації в усіх сферах життя населення України знаходять своє відображення в освіті і науці. Тому майбутні вчителі шкіл України повинні володіти сучасними науковими знаннями, комплексом необхідних фахових умінь, які складають основу їхньої професійної діяльності.

Формування педагогічної майстерності базується на отриманні теоретичних (педагогічних, психологічних та методичних) знань та практичних умінь, основи яких закладаються в процесі навчання в університеті, а їх перехід у навички здійснюється під час проходження педагогічної практики. Особливого значення набуває Виробнича педагогічна практика з відривом від навчання, яка є особливою формою організації вузівської підготовки здобувачів вищої освіти, сферою реальної педагогічної діяльності, де здобувач вищої освіти отримує можливість перевірити свою професійну компетентність, виявити відмінності між досягнутим та необхідними професійним рівнем розвитку, визначити власні професійні потреби, можливості та орієнтири особистісно-професійного росту.

Основними умовами підвищення ефективності практики є особистісно орієнтований підхід до її змісту й організації, інтегративний зв'язок з теоретичним навчанням, систематичність, безперервність, творчість та наступність у її проведенні, реалізація навчальної, виховної, розвиваючої, діагностичної та адаптаційної функцій.

РОЗДІЛ I

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої педагогічної практики є методична підготовка здобувачів вищої освіти до виконання обов'язків учителя німецької мови; формування у них професійно-особистісних якостей, узагальнення та систематизація професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання у школі, а також вивчення та апробація інноваційних методів та прийомів навчання у закладі загальної середньої освіти.

Завдання практики:

- вивчення стану організації навчально-виховної роботи у закладі загальної середньої освіти;
- вивчення практичного досвіду роботи педагогічних працівників баз практики;
- поглиблення та закріплення теоретичних знань, навичок та вмінь, набутих в університеті, та їх використання в педагогічній діяльності;
- формування та розвиток у майбутніх учителів педагогічних умінь та навичок, розвиток професійної культури;
- формування навичок самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей;
- проведення комунікативно спрямованих уроків із використанням сучасних методів та прийомів активізації діяльності учнів;
- удосконалення навичок підготовки навчально-методичних матеріалів, які використовуються на уроках німецької мови у закладах загальної середньої освіти;
- стимулювання інтересу до науково-дослідницької роботи в галузі

методики навчання німецької мови, впровадження найбільш ефективних методів навчання та виховання в процесі навчання німецької мови;

- формування творчого мислення, індивідуального стилю професійної діяльності.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Базою виробничої педагогічної практики є заклади загальної середньої освіти м. Кам'янець-Подільського, які володіють достатньою методичною базою для того, щоб забезпечити якісну підготовку фахівців за профілем, і, таким чином, відповідають програмним вимогам практики.

Для здійснення безпосереднього науково-методичного керівництва та консультування для кожного здобувача вищої освіти призначається досвідчений науково-педагогічний працівник кафедри німецької мови.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЗМІСТОВІ СКЛАДОВІ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Завдання виробничої педагогічної практики реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

7-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

На організаційному етапі Виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Участь у настановчій конференції здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» факультету іноземної філології; одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її проходження,

ознайомлення із закладом загальної середньої освіти та класом, у якому практикант виконуватиме обов'язки вчителя німецької мови.

2. Заповнення анкети «Очікування від практики» („Erwartungen an mein Schulpraktikum“).

3. Ознайомлення з діяльністю бази практики, специфікою організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти, нормативними документами, які регламентують його роботу (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителя німецької мови тощо).

4. Узгодження з керівником практики від кафедри розкладу консультацій.

На основному етапі Виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Спостереження основних форм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти (уроки німецької мови та позакласні заходи).

2. Проведення уроків німецької мови відповідно до розкладу (не менше 5-ти уроків). Практиканта допускають до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем або методистом.

3. Проведення позакласного заходу з німецької мови.

4. Виготовлення роздаткового матеріалу та унаочнення. Розробка тестів або завдань на уроки німецької мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

5. Підготовка матеріалів індивідуального дослідницького проекту (РЕР) та його проведення.

На підсумковому етапі виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти виконує таку роботу:

1. Оформлення та подання керівникам практики на перевірку звітної документації.
2. Захист Виробничої педагогічної практики.
3. Участь у підсумковій конференції з Виробничої педагогічної практики.

Керівник практики встановлює дні консультацій на кафедрі для попередньої перевірки конспектів здобувачів-практикантів. Присутність на звітній конференції є обов'язковою, як правило надавати фото- та відеоматеріали як додаток до звітної документації.

8-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)

На організаційному етапі Виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Участь у настановчій конференції здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» факультету іноземної філології; одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її проходження, ознайомлення з закладом загальної середньої освіти та класами, у яких виконуватимуться обов'язки вчителя німецької мови.

2. Заповнення анкети «Очікування від практики» („Erwartungen an mein Schulpraktikum“).

3. Ознайомлення з діяльністю бази практики, специфікою організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти, нормативними документами, які регламентують його роботу (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителя німецької мови тощо).

4. Узгодження з керівником практики від кафедри розкладу консультацій.

На основному етапі Виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Спостереження та аналіз основних форм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти (уроки німецької мови та позакласні заходи).

2. Проведення уроків німецької мови відповідно до розкладу (не менше 4-х уроків).

3. Проведення позакласного заходу з німецької мови.

4. Самоаналіз результатів педагогічної діяльності під час проходження практики та їх фіксація у запропонованих анкетах.

5. Виготовлення роздаткового матеріалу та унаочнення. Розробка тестів або завдань на уроки німецької мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

На підсумковому етапі Виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти виконує таку роботу:

1. Оформлення та подання керівникам практики на перевірку звітної документації.

2. Захист Виробничої педагогічної практики.

3. Участь у підсумковій конференції з Виробничої педагогічної практики.

Керівник практики встановлює дні консультацій на кафедрі для попередньої перевірки конспектів здобувачів-практикантів. Присутність на звітній конференції є обов'язковою, як правило надавати фото- та відеоматеріали як додаток до звітної документації.

4. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРАКТИКИ

7-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

1. Щоденник практики, в якому зафіксовано всі види виконаних здобувачем робіт (за особистим підписом) та всі проведені уроки (не менше 5-ти) за підписом керівників практики.
2. Заповнена анкета «Очікування від практики» („Erwartungen an mein Schulpraktikum“).
3. Конспекти всіх проведених практикантом уроків (не менше 5-ти), включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені вчителем німецької мови.
4. Конспект позакласного заходу з доданим фото- / відеозвітом.
5. Матеріали індивідуального дослідницького проєкту (РЕР).
6. Заповнена анкета «Як я оцінюю свою практику» („Reflexionsbogen zum Schulpraktikum“).
7. Роздатковий матеріал; тести або завдання, розроблені із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для уроків німецької мови.
8. Звіт з практики за особистим підписом практиканта.

8-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

1. Щоденник практики, в якому зафіксовано всі види виконаних здобувачем робіт (за особистим підписом) та всі проведені уроки (не менше 4-х) за підписом керівників практики.
2. Заповнена анкета «Очікування від практики» („Erwartungen an mein Schulpraktikum“).

3. Конспекти всіх проведених практикантом уроків (не менше 4-х), включно з наочним та роздатковим матеріалом, підписані та оцінені вчителем німецької мови.
4. Конспект позакласного заходу з доданим фото- / відеозвітом.
5. Заповнені анкети („Fragebogen“) де зафіксовано та проаналізовано результати власної педагогічної діяльності під час проходження практики.
6. Заповнена анкета «Як я оцінюю свою практику» („Reflexionsbogen zum Schulpraktikum“).
7. Роздатковий матеріал; тести або завдання, розроблені із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для уроків німецької мови.
8. Звіт з практики за особистим підписом практиканта.

Рекомендації до оформлення звітної документації

Матеріали Виробничої педагогічної практики мають бути набрані на комп'ютері. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, що містить підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, ПІБ.

Оформлення звіту здобувача вищої освіти повинне відповідати таким вимогам:

– обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше 3-х сторінок), як правило із фото-/та відеоматеріалами;

– текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10 мм;

– титульна сторінка оформлюється за встановленою формою.

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем освітнього ступеня «бакалавр» усіх розділів програми практики. Обов'язковою є наявність висновків та пропозицій практиканта на основі аналізу навчально-виховного процесу.

Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані.

Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики на факультеті іноземної філології у триденний термін після її завершення.

Час та місце проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

5. ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Керівник практики здобувача вищої освіти від кафедри:

- контролює кількість здобувачів вищої освіти, які проходять практику;
- до початку практики проводить із здобувачами вищої освіти інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за місцями практики;
- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань організації практики;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
- контролює виконання програми практики та дотримання термінів її проведення;
- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту здобувачів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;

- надає методичну допомогу здобувачам під час проходження практики, перевіряє робочу документацію;
- надає консультації, методичну допомогу здобувачам при підготовці до проведення занять, відвідує, оцінює та аналізує їх;
- проводить консультації щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує здобувачів вищої освіти про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти, оцінює результати проходження практики;
- приймає звіти з практики (у складі комісії);
- готує звіт про проведення виробничої педагогічної практики.

Керівник практики від бази практики

(здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за проведення практики):

- розподіляє здобувачів за робочими місцями відповідно до графіку проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці, протипожежної безпеки на підприємстві та на робочому місці під час виконання певних видів робіт;
- ознайомлює здобувачів із організацією робіт на робочому місці;
- забезпечує виконання графіків проходження практики в структурних підрозділах підприємства, організації, установи;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами-практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами-практикантами сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання дослідницької роботи;

- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання програми практики.

Обов'язки здобувачів вищої освіти, які направляються для проходження практики:

- до початку практики пройти в університеті інструктаж з охорони праці;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник) та консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- формувати в учнів передбачені програмою навички та вміння щодо володіння іноземною мовою;
- проводити свою діяльність згідно з вимогами Статуту школи, правилами внутрішнього розпорядку, виконувати розпорядження адміністрації школи, вчителів та керівників педпрактики;
- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- відповідати за виконану роботу та її результати;
- вести щоденник практики;
- своєчасно виконати програму практики, подати звіт та захистити його у визначені терміни.

6. ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

Вчитель німецької мови з метою дотримання вимог охорони праці повинен:

- знати і належним чином виконувати свої посадові обов'язки, інструкції з охорони праці, охорони життя і здоров'я учнів;
- забезпечувати режим дотримання норм і правил з охорони праці під час організації навчання учнів;
- мати чітке уявлення про небезпечні і шкідливі фактори, пов'язані з виконанням робіт і знати основні способи захисту від їх впливу;
- пройти вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці;
- керуватися в роботі правилами внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу;
- дотримуватися режиму праці та відпочинку, який визначається графіком роботи;
- дбати про особисту безпеку і особисте здоров'я, а також про безпеку учнів у процесі виконання роботи або під час знаходження на території навчального закладу;
- дотримуватися правил особистої гігієни;
- при пересуванні по території і в приміщеннях користуватися тільки встановленими проходами;
- знати вимоги електро- і пожежобезпеки і вміти користуватися засобами пожежогасіння;
- вміти надавати домедичну допомогу потерпілому;
- виконувати режими праці та відпочинку, встановлені в закладі вищої освіти;
- оперативно повідомляти про всі несправності обладнання, виявлені в процесі роботи, про ситуацію, що загрожує життю і здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок або про погіршення свого здоров'я;

- знати номери телефонів виклику екстрених служб (пожежної охорони, швидкої медичної допомоги і т. д.).

Під час виконання посадових обов'язків вчителем німецької мови можуть мати місце наступні шкідливі та безпечні фактори:

- недостатнє освітлення робочої зони;
- зорове стомлення при тривалій роботі з документами, зошитами;
- ураження електричним струмом при дотику до струмоведучих частин електрообладнання та електроприладів з порушеною ізоляцією;
- опіки при роботі з нагрівальними приладами;
- підвищена психоемоційна напруга;
- значне голосове навантаження;
- статичне навантаження при незначному загальному м'язовому руховому навантаженні;
- пожежонебезпека;
- висока щільність епідемічних контактів;
- травми і падіння.

Вчитель повинен забезпечити умови для проведення занять у навчальному кабінеті і несе особисту відповідальність за порушення правил безпеки, вимог охорони праці і санітарно-гігієнічних правил. Педагог зобов'язаний дотримуватися протипожежного режиму в освітній установі, правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння, а також порядок дій при виникненні пожежі або іншої надзвичайної ситуації, напрямок евакуації, вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

У навчальному кабінеті з іноземної мови не допускається знаходження та використання легкозаймистих пожежонебезпечних предметів чи речовин, а також забороняється використання джерел

відкритого вогню, обігрівачів, електричних чайників, кип'ятильників, несертифікованих подовжувачів та саморобних пристроїв.

Не допускається виконувати роботу, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних речовин, психотропних, токсичних або інших одурманюючих речовин, а також розпивати спиртні напої, вживати наркотичні засоби, психотропні, токсичні чи інші одурманюючі речовини на робочому місці або на території навчального закладу.

Педагогічний працівник повинен пройти навчання і мати навички надання першої домедичної допомоги постраждалим.

При роботі необхідно дотримуватися наступних заходів безпеки від ураження електричним струмом:

- не торкатися до відкритих і негороджених струмоведучих частин електроприладів, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, до оголених або з пошкодженою ізоляцією проводів;
- не включати в електромережу і не відключати прилади мокрими і вологими руками;
- дотримуватися послідовності включення і виключення приладів, не порушувати технологічні процеси;
- не залишати включені в електромережу прилади без нагляду, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;
- не пересувати включені в електричну мережу прилади, включаючи ТЗН, персональний комп'ютер та іншу оргтехніку;
- не складати на електроприлади папір, речі та інші предмети;
- не проводити вимикання пристроїв ривком за шнур живлення;
- не намагатися виконати ремонт включеного в мережу електрообладнання;
- не згинати і не затискувати електричні з'єднувальні кабелі, дроти (шнури).

Дотримання правил поведінки в аварійних ситуаціях

Не допускається приступати до виконання роботи у разі поганого самопочуття або раптової хвороби.

У разі отримання травми вчитель іноземної мови зобов'язаний припинити роботу, покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги і звернутися до медичного пункту. При отриманні травми іншим працівником необхідно надати йому першу домедичну допомогу. За необхідності, викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103 і повідомити про факт травмування. Забезпечити до початку розслідування збереження обстановки на місці події, а якщо це неможливо (існує загроза життю і здоров'ю оточуючих) – фіксування обстановки шляхом складання схеми, протоколу, фотографування або іншим методом.

У разі появи задимлення або загоряння негайно припинити роботу, відключити у щитку відповідне електрообладнання, евакуювати дітей з кабінету до безпечного місця, сповістити голосом про пожежу і вручну задіяти автоматичну пожежну сигналізацію (АПС), викликати пожежну охорону за телефоном 101, повідомити про це адміністрацію навчального закладу. За відсутності явної загрози життю вжити заходів до ліквідації пожежі за допомогою первинних засобів пожежогасіння.

При використанні вогнегасників не можна направляти в бік людей струмись вуглекислоти і порошок. При користуванні вуглекислотним вогнегасником, щоб уникнути обмороження, не братися рукою за розтруб вогнегасника. При загорянні електроустаткування для його гасіння слід застосовувати тільки вуглекислотні або порошкові вогнегасники.

У разі загрози або виникнення осередку небезпечного впливу техногенного характеру, слід керуватися відповідними інструкціями про порядок дій та Планом евакуації.

7. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне оцінювання діяльності здобувача-практиканта під час практики; оцінка звіту; характеристика керівника практики від бази практики; підсумковий контроль (диференційований залік).

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Ступінь та якість виконання завдань практики.
2. Характеристика здобувача вищої освіти від бази практики.
3. Якість оформлення звітної документації.
4. Результати захисту практики перед комісією.

Загальна оцінка практики

7 семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

На оцінку **A (90-100 балів)**, **ВІДМІННО**, заслуговує здобувач вищої освіти, який всі або більшість уроків провів на „відмінно”; на високому рівні виконав індивідуальний дослідницький проєкт (РЕР) та провів позакласний захід; змістовно та охайно оформив усю звітну документацію, вчасно здав її керівникові, повно і чітко проаналізував свою роботу і роботу учнів у звіті; отримав відмінну характеристику від керівника практики від бази практики; відмінно захистив практику перед комісією.

На оцінки **B (82-89 балів)** та **C (75-81 бал)**, **ДОБРЕ**, заслуговує здобувач вищої освіти, який провів уроки переважно на „добре”; на достатньо високому рівні виконав індивідуальний дослідницький проєкт (РЕР) та провів позакласний захід; зацікавлено і старанно проводив виховну роботу з учнями, правильно, охайно оформив

документацію, але отримав певні зауваження від учителя-предметника, класного керівника чи методиста щодо вибору методів і прийомів навчання або виховання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; не досить повно проаналізував свою роботу у звіті; отримав позитивну характеристику від керівника практики від бази практики, добре захистив практику перед комісією.

Оцінки **D (67-74 бали)** та **E (60-66 балів)**, **ЗАДОВІЛЬНО**, виставляються здобувачеві вищої освіти, який виконав програму практики, але уроки проводив на „задовільно”; на достатньому рівні виконав індивідуальний дослідницький проєкт (РЕР) та провів позакласний захід, але до роботи готувався не творчо, недостатньо використовував у своїй роботі відповідну методичну та педагогічну літературу, не зміг викликати в учнів інтерес до свого предмета; одержав задовільну характеристику від керівника практики від бази практики; під час практики були зауваження від керівників практики щодо вибору методів і прийомів навчання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; недостатньо проаналізував свою роботу у звіті; отримав задовільну характеристику від керівника практики від бази практики; задовільно захистив практику перед комісією.

Оцінка **FХ (35-59 балів)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО**, ставиться здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), тому за рішенням комісії із захисту практика здобувачеві вищої освіти може бути продовжена (але на термін, що вкладається у поточний семестр); або набрав за результатами діяльності менше як 60 балів з причин, що не залежали або частково залежали від нього. Рішенням комісії практика також може бути продовжена.

Оцінка **F (менше як 34 бали)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО**, виставляється здобувачеві вищої освіти, який без поважних причин не виконав програму практики; під час уроків не володів класом, припускався помилок у фактичному матеріалі, не знав методики проведення уроків;

не підготував усієї належної документації; не захищав або дуже погано захищав практику перед комісією.

8-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

На оцінку **A (90-100 балів)**, **ВІДМІННО**, заслуговує здобувач вищої освіти, який всі або більшість уроків провів на „відмінно”; на високому рівні провів позакласний захід, зафіксував у запропонованих анкетах та ґрунтовно проаналізував результати власної педагогічної діяльності під час проходження практики; змістовно та охайно оформив усю звітну документацію, вчасно здав її керівникові, повно і чітко висвітлив свою роботу і роботу учнів у звіті; отримав відмінну характеристику від керівника практики від бази практики; відмінно захистив практику перед комісією.

На оцінки **B (82-89 балів)** та **C (75-81 бал)**, **ДОБРЕ**, заслуговує здобувач вищої освіти, який провів уроки переважно на „добре”; на достатньо високому рівні провів позакласний захід, зафіксував у запропонованих анкетах та змістовно проаналізував результати власної педагогічної діяльності під час проходження практики; зацікавлено і старанно проводив виховну роботу з учнями, правильно, охайно оформив документацію, але отримав певні зауваження від учителя-предметника, класного керівника чи методиста щодо вибору методів і прийомів навчання або виховання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; не досить повно проаналізував свою роботу у звіті; отримав позитивну характеристику від керівника практики від бази практики, добре захистив практику перед комісією.

Оцінки **D (67-74 бали)** та **E (60-66 балів)**, **ЗАДОВІЛЬНО**, виставляються здобувачеві вищої освіти, який виконав програму

практики, але уроки проводив на „задовільно”; на достатньому рівні провів позакласний захід, зафіксував у запропонованих анкетах та проаналізував результати власної педагогічної діяльності під час проходження практики, але до роботи готувався не творчо, недостатньо використовував у своїй роботі відповідну методичну та педагогічну літературу, не зміг викликати в учнів інтерес до свого предмета; одержав задовільну характеристику від керівника практики від бази практики; під час практики були зауваження від керівників практики щодо вибору методів і прийомів навчання, ступеня володіння матеріалом, культури мовлення тощо; недостатньо проаналізував свою роботу у звіті; отримав задовільну характеристику від керівника практики від бази практики; задовільно захистив практику перед комісією.

Оцінка **FX (35-59 балів)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО**, ставиться здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), тому за рішенням комісії із захисту практика здобувачеві вищої освіти може бути продовжена (але на термін, що вкладається у поточний семестр); або набрав за результатами діяльності менше як 60 балів з причин, що не залежали або частково залежали від нього. Рішенням комісії практика також може бути продовжена.

Оцінка **F (менше як 34 бали)**, **НЕЗАДОВІЛЬНО**, виставляється здобувачеві вищої освіти, який без поважних причин не виконав програму практики; під час уроків не володів класом, припускався помилок у фактичному матеріалі, не знав методики проведення уроків; не підготував усієї належної документації; не захищав або дуже погано захищав практику перед комісією.

9. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Оцінка за проходження виробничої педагогічної практики є комплексною. Максимальна кількість балів за результатами виробничої педагогічної асистентської практики – **100 балів**. Оцінювання виконання кожного завдання відбувається за 12-бальною шкалою, які згодом переводяться за формулою у відповідну кількість балів, яка визначена даною робочою програмою, зокрема:

7-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

<i>Види діяльності здобувача вищої освіти під час практики</i>	<i>Бали</i>
1. Планування і проведення уроків з німецької мови.	40
2. Планування і проведення позакласного заходу.	10
3. Підготовка та проведення індивідуального дослідницького проєкту (PEP).	30
4. Роздатковий матеріал; тести / завдання, розроблені із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для уроків німецької мови.	10
3. Оформлення звітної документації.	5
4. Захист звіту перед комісією.	5
Загалом	100

8-й семестр

Для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

<i>Види діяльності здобувача вищої освіти під час практики</i>	<i>Бали</i>
1. Планування і проведення уроків з німецької мови.	50
2. Планування і проведення позакласного заходу.	20

3. Заповнені анкети, де зафіксовано та проаналізовано результати власної педагогічної діяльності під час проходження практики.	10
4. Роздатковий матеріал; тести або завдання, розроблені із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для уроків німецької мови.	10
3. Оформлення звітної документації.	5
4. Захист звіту перед комісією.	5
Загалом	100

10. ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Формою звітності за практику є письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика та ін.) подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Щоденник практики — основний документ, що відображає поточну діяльність здобувача вищої освіти, етапи виконання завдань. Щоденник є частиною звіту про проходження практики.

Звітні матеріали виробничої педагогічної практики здобувачів вищої освіти (щоденник, звіт, характеристика, відгуки тощо) зберігаються у кабінеті практики на факультеті.

Звіт з практики захищається здобувачем на комісії, призначеній факультетським керівником практики. До складу комісії входять три особи: керівники практики від кафедр Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки. Комісія оцінює результати практики здобувачів у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики здобувачів на базах

практики в останні дні її проходження або в Університеті впродовж двох тижнів навчальних занять після завершення практики. Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених робочою програмою практики. Місце, час і форма приймання заліку з практики визначається деканатом факультету і доводиться до відома здобувачів та керівників практик.

У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, яка проходить після практики. Конкретна дата складання заліків з практики визначається в наказі ректора про направлення на практику.

Загальна оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності здобувача, в залікову книжку/індивідуальний навчальний план здобувача за підписом голови комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, підтверджених документально, може бути надане право на проходження практики в інший термін за визначених умов.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Крецька Ю. А. Методичні рекомендації щодо організації процесу адаптації майбутніх учителів іноземної мови до професійної діяльності засобами діяльності профілюючих кафедр. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2014. 76 с.

2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях : навчальний посібник / укл. С. Ю. Ніколаєва, С. В. Гапонова та ін. К.: Ленвіт, 2004. 208 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і

лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.

4. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 334 с.

5. Педагогічна практика в системі професійної підготовки вчителя німецької мови (видання 3-є, перероблене) / укл. Т. В. Боднарчук. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2016. 96 с.

6. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Затверджено вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 30 травня 2018 р., протокол № 5. Введено в дію наказом ректора від 30.08.2018 р. № 62-ОД.

7. Шмирко О. С. Методичні рекомендації щодо забезпечення професійного розвитку майбутніх учителів іноземної мови засобами професійного спрямування навчальних занять з фаху. м. Кам'янець-Подільський : «Каліграф», 2015. 44 с.

8. Schmyrko O. Materialien für die Berufspraxis. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Каліграф», 2017. 82 с.

РОЗДІЛ II

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Планування процесу навчання німецької мови розглядають як визначення його результатів на різних етапах і необхідну передумову ефективної організації навчання. Уміння планувати і творчо конструювати навчальний процес є важливою якістю професійно-методичних умінь учителя.

Під час педагогічної практики планування здобувачами вищої освіти уроків німецької мови розпочинається із ознайомлення з календарно-тематичним планом учителя німецької мови та підручниками, за якими навчаються учні закріпленого за практикантом класу.

План уроку складається на основі календарно-тематичного плану, оскільки, з одного боку, урок – це органічна частина роботи, запланованої в серії уроків навчального циклу, а з іншого – це самостійна цілісна ланка, яка має відповідати загальнодидактичним та методичним вимогам, що висуваються до сучасного уроку німецької мови. Саме в цьому полягає взаємозв'язок календарно-тематичного і поурочного планів.

Успішність планування уроків зумовлена такими факторами:

- знанням цілей навчання та програмних вимог до мовленнєвих навичок та умінь учнів у кожному класі;
- знанням змісту навчально-методичного комплексу; знанням умов навчання: вікових особливостей учнів, специфіки конкретного класу;
- знанням основних методичних вимог до сучасного уроку німецької мови;
- врахуванням дидактичних і методичних принципів навчання.

Враховуючи специфіку іноземної мови як навчального предмета у процесі планування і складання плану-конспекту кожного конкретного уроку тематичного циклу необхідно пам'ятати, що:

- на уроці іноземної мови формуються мовленнєві навички і вміння;
- змістом уроку є певний комплекс вправ, що виконуються у чіткій послідовності;
- завдання кожного уроку визначаються в залежності від його місця у тематичному циклі;
- організація мовного матеріалу повинна бути комплексною;
- для формування конкретних аспектичних мовленнєвих навичок та для розвитку вмінь в різних видах мовленнєвої діяльності слід виконувати відповідний комплекс вправ;
- мовленнєва практика (вправи) повинна імітувати процес мовленнєвого спілкування, тобто мати комунікативну спрямованість, вмотивованість та ситуативну зумовленість;
- ефективність уроку визначається ступенем мовленнєвої активності учнів;
- урок повинен передбачати систематичний і планомірний контроль рівня сформованості мовленнєвих навичок, умінь учнів та сприяти здійсненню диференційованого підходу до їх навчання;
- зміст уроку повинен готувати учнів до виконання домашнього завдання;
- урок повинен проводитись іноземною мовою в доступних для розуміння учнями формах;
- діяльність учителя повинна викликати інтерес і пізнавальну активність учнів;
- у процесі планування необхідно враховувати вікові особливості учнів.

Плануючи урок, практикант повинен визначити його цілі і тип, проаналізувати зміст навчального матеріалу, продумати етапи роботи з

ним і способи переходу від попереднього етапу до наступного, розподілити час поетапно, дібрати необхідні вправи та завдання. Після цього слід переходити до складання розгорнутого плану-конспекту уроку, в якому спочатку необхідно визначити цілі даного уроку – практичні, загальноосвітні, розвиваючі та виховні.

Практична мета передбачає формування в учнів певного рівня комунікативної компетентності, достатньої для здійснення міжкультурного спілкування у чотирьох видах мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, письмо, читання) німецькою мовою у типових ситуаціях в межах тематики та мовного матеріалу, визначених програмою.

Формулюючи **практичну мету**, вчитель визначає, чого конкретно він буде навчати учнів на цьому уроці. Доцільно починати формулювання практичної мети словами "вчити...". Наприклад:

- вчити учнів вживати граматичні структури (ГС) на рівні однієї фрази;
- вчити учнів вживати нові лексичні одиниці (ЛО) на рівні понадфразової єдності;
- вчити учнів розуміти незнайомі слова на основі контексту;
- вчити учнів розповідати про ... в обсязі 7-8 фраз на основі мовленнєвої ситуації з опорою на логіко-синтаксичну схему;
- вчити учнів обмінюватися репліками на рівні діалогічної єдності "твердження-твердження" на основі мовленнєвої ситуації;
- вчити учнів одержувати основну інформацію з прочитаного, прослуханого тексту.

Якщо подається новий мовний матеріал, то формулювання практичної мети може бути таким:

- ознайомити учнів із функцією, формою, особливостями вживання граматичної структури та вчити правильно використовувати її на рівні фрази.

- ознайомити зі значенням, формою, особливостями вживання лексичних одиниць та вчити правильно їх використовувати в знайомих граматичних структурах на рівні фрази;
- ознайомити з правилом читання літери ... і вчити правильно читати слова згідно з правилом.

Загальноосвітня мета полягає у збагаченні духовного світу особистості, розширенні кругозору, підвищенні загальної культури учнів, усвідомлення ролі іноземної мови у сучасному суспільстві, формуванні автономії учня у навчальному процесі.

Оскільки освіта учнів на уроках німецької мови відбувається за такими основними напрямками: філологічний, соціокультурний та загальнонавчальний, реалізація загальноосвітньої мети досягається шляхом здійснення широкого спектра загальноосвітніх завдань:

- філологічного напрямку – розширювати філологічний кругозір учнів: вчити їх спостерігати за фонетичними, лексичними, граматичними явищами німецької мови, помічати їх відмінності від явищ рідної мови;
- соціокультурного напрямку – засвоєння учнями країнознавчих (історія, географія, економіка, державний устрій, література, мистецтво, звичаї та традиції тощо) та лінгвокраїнознавчих знань (особливості мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови у різних ситуаціях), залучення до діалогу культур тощо;
- загальнонавчальний напрям – формувати і розвивати вміння працювати з різноманітними засобами навчання (підручником, робочим зошитом, мультимедійними засобами, словниками та іншою довідковою літературою), працювати з німецькомовним текстом, формувати уміння самостійної роботи над мовою.

Розвиваюча мета передбачає розвиток та удосконалення таких психічних процесів і здібностей учнів:

- мовленнєвих здібностей (гнучкість артикуляційного апарату, фонематичний слух, здатність до імітації, відчуття мови, логічне викладення думок тощо);

- психічних процесів, які пов'язані із мовленнєвою діяльністю (обсяг довготривалої та оперативної пам'яті, уява, увага, операції мислення, розвивати механізм імовірного прогнозування);
- інтелектуальних здібностей учнів (уміння проводити аналогії, класифікації, узагальнення);
- навчальної мотивації школярів через усвідомлення актуальності й престижу вивчення німецької мови, різноманітні прийоми і методи навчання, використання проблемних питань та завдань, цікавий навчальний матеріал тощо.

Виховна мета забезпечує моральне, естетичне, трудове виховання учнів засобами іноземної мови.

Зразок оформлення плану-конспекту уроку

Урок № _____ Клас _____ Дата _____
 Тип уроку _____
 Тема уроку _____
 Мета уроку:
 практична: _____
 загальноосвітня: _____
 розвиваюча: _____
 виховна: _____
 Обладнання уроку: _____
 Методична література: _____

Схематичний план-конспект уроку

1. ...	Час
2. ...	
3. ...	
4. ...	
5. ...	
6. ...	

Хід уроку

I. Початок уроку.

1. Організаційний момент.

2. Мовленнєва зарядка.

Мета: вчити учнів розуміти на слух запланований вчителем текст, побудований на знайомому мовному матеріалі. *Прийоми:* активне слухання, виконання тесту альтернативного вибору.

II. Основна частина уроку:

1.

2.

3.

III. Завершення уроку.

1. Домашнє завдання

Мета:

2. Підсумки роботи. Оцінювання учнів, мотивація оцінок.

Зразок плану-конспекту уроку з німецької мови

Тема уроку: Berlin

Мета: практична: поглибити лексичні знання учнів з теми, що вивчається; вчити учнів виконувати тестові завдання та вести бесіду за темою, розвивати навички читання та аудіювання;

розвивальна: розвивати мовну здогадку учнів, тренувати оперативну пам'ять;

освітня: ознайомити учнів з історією та визначними місцями столиці;

виховна: виховувати повагу до визначних місць Берліну – столиці Німеччини.

Тип уроку: урок розвитку мовленнєвих вмінь.

Оснащення уроку: ілюстрації, ксерокопії завдань для читання, аудіювання.

Хід уроку

I Початок уроку.

1. Організаційний момент.

L: Guten Tag, liebe Kinder!

Sch: Guten Tag, guten Tag
Sagen alle Kinder
Große Kinder, kleine Kinder
Dicke Kinder, dünne Kinder
Guten Tag, guten Tag
Sagen alle Kinder.

L: Ich freue mich euch gesund und munter zu sehen. Wie geht es euch?
(Die Schüler antworten)

L: Heute setzen wir unser Thema fort. Wir werden lesen, sprechen, hören, viel Neues und Interessantes über Berlin erfahren. Aber zuerst, wie immer, unsere Mundgymnastik.

2. Фонетична зарядка.

Hört zu und spricht nach!

Deutschland	der Gendarmenmarkt
Bundesrepublik Deutschland	der Potsdamerplatz
Berlin	die Kaiser – Wilhelm – Gedächtniskirche
Hauptstadt	das Bundeskanzleramt
Spree	die Hackeschen Höfe
Sehenswürdigkeiten	

II Основна частина уроку

1. Arbeit an der Lexik

L: Zu unserem Thema haben wir viele neue Wörter gelernt. Erinnern wir uns daran.

1.2. Was passt zusammen?

1. Flä – A. – stadt

2. Sehens – B. – wert
 3. Haupt – C. – würdigkeit
 4. sehens – D. – kerung
 5. Mu – E. –seum
 6. Bevöl – F. – che

Lösung: 1F 2C 3A 4B 5E 6D

1.3. Wie heißt das Wort? Ordnet die Buchstaben zu!

1. TAATS	5. MÄLDEGE
2. MARKTGENDARMEN	6. EGIERUNGR
3. TELVIER	7. DIGWÜRSEHENS
4. MALMAHN	8. RUNGFÜH

1 – Staat 2 – Gendarmenmarkt 3 – Viertel 4 – Mahnmahl 5 – Gemälde
 6 – Regierung 7 – sehenswert 8 – Führung

1.4. Welche Sätze sind hier versteckt? Schreibt diese Sätze.

1. Deutschlandliegtimzentrumeuropa.
2. Diehauptstadtdeutschlandsheisstberlin.
3. Berlinistsehenswert.
4. VieleTouristenbesuchenberlin.

2. Sprechen

2.1. L: Stellt euch vor, zu uns kommt eine Journalistin aus der Jugendzeitung „Stern“. Sie möchte ein Interview machen.

(Eine Schülerin stellt Fragen, die anderen Schüler beantworten sie.)

Wie heißt die Hauptstadt von Deutschland?

An welchem Fluss liegt diese Stadt?

Wie viele Millionen Einwohner leben in Berlin?

Wie heißt die Hauptstraße von Berlin?

Gibt es in Berlin viele Museen?

Gibt es in Berlin viele Sehenswürdigkeiten?

2.2. L: In Berlin gibt es wirklich viele Sehenswürdigkeiten. Ratet! Wie heißen sie?

(Der Lehrer zeigt die Ansichtskarten mit den Sehenswürdigkeiten von Berlin, die Schüler sagen, wie sie heißen.)

2.3. Wie heißt die Sehenswürdigkeit? Ordne zu!

A	Die Siegessäule	1	Das ist die größte protestantische Kirche Deutschlands.
B	Das Brandenburger Tor	2	Man gründete das auf Initiative der Zoologen Alexander von Humboldt und Martin Lichtenstein.
C	Die Museumsinsel	3	Das erinnert an die Siege Preußens 1864, 1866 und 1870-1871 gegen Dänemark, Österreich und Frankreich.
D	Der Zoologische Garten	4	Das ist die Hauptstraße von Berlin.
E	Unter den Linden	5	Das ist ein herausragender Museumskomplex Europas.
F	Der Berliner Dom	6	Heute ist das nationale Symbol für die Einheit.
G	Der Alexanderplatz	7	Das ist der beliebteste Platz der Berliner.

Lösung: A 3 B 6 C 5 D 2 E 4 F 1 G 7

2.4. L: Jetzt prüfen wir noch einmal, was wir über die Sehenswürdigkeiten von Berlin wissen.

Wählt die richtige Variante.

1. Das DHM ist ... in Berlin.
a) das Deutsche Historische Museum
b) das Pergamonmuseum
c) der Pergamonaltar
2. Das KDW ist ... aus...
a) das Kaufhaus des Westens
b) ein Platz im Zentrum Berlins
c) ein Museum
3. Der Checkpoint Charlie ist ... der
a) eine Straße in Berlin
b) ein Museum in Berlin
c) ein ehemaliger Kontrollpunkt am Grenzübergang zwischen Ost- und Westberlin
4. Der Ku'damm ist ... Garten
a) der Zoologische Garten
b) die Einkaufsstraße Berlins
c) ein Schloss in Berlin
5. Der Gendarmenmarkt ist... in
a) ein altes Gebäude
b) ein Markt
c) ein schöner Platz
6. Die Hackeschen Höfe bestehen aus...
a) 7 Höfen
b) 8 Höfen
c) 9 Höfen
7. Das Holocaust-Mahnmal entwarf der Architekt ...
a) Peter Eisenmann
b) Axel Schultes
c) Charlotte Franke
8. Das Bundeskanzleramt hat einen Garten
a) vor dem Gebäude
b) neben dem Gebäude
c) hinter dem Gebäude

Lösung: 1a 2a 3c 4b 5c 6b 7a 8c

3. Sprechen

L: Wer möchte über Berlin erzählen?

(Die Schüler erzählen über Berlin)

4. Lesen

L: In Berlin gibt es viele Museen. Sehr berühmt ist das Pergamonmuseum. Ich schlage vor, einen Text über dieses Museum zu lesen. Lest den Text und macht dann die Aufgaben.

(Die Schüler lesen selbständig den Text)

Pergamonmuseum

Öffnungszeiten: Dienstag bis Sonntag von 10 bis 18 Uhr

Eintritt: Erwachsene: 8 EUR

Kinder: 4 EUR

Donnerstag von 16 bis 22 Uhr – Eintritt frei

Das Pergamonmuseum befindet sich auf der Museumsinsel. Viele Berliner und Gäste der Hauptstadt besuchen es. Im Pergamonmuseum könnt ihr die schönsten archäologischen Sammlungen der Welt sehen. Eine der bedeutenden Sehenswürdigkeiten des Museums ist der Pergamonaltar. Hier könnt ihr auch das Vorderasiatische Museum und das Museum für Islamische Kunst besichtigen. Die Besucher dieser Museen gehen durch 6000 Jahre Geschichte der alten Hochkulturen der Welt.

Aufgaben zum Text

Was passt zusammen?

1. das Pergamonmuseum	A. geöffnet sein
2. die Eintrittskarte	B. sein
3. das Museum	C. besuchen
4. im Bode – Museum	D. kaufen
5. sich auf der Museumsinsel	E. restaurieren
6. von Dienstag bis Sonntag	F. befinden

Lösung: 1C 2D 3E 4B 5F 6A

Falsch oder richtig?

1. Das Pergamonmuseum ist jeden Tag geöffnet.
2. 4 Euro kostet die Eintrittskarte für die Kinder.
3. Dieses Museum befindet sich in Dresden.
4. Der Pergamonaltar ist eine der bedeutenden Sehenswürdigkeiten des Museums.
5. Im Pergamonmuseum kann man die schönsten archäologischen Sammlungen der Welt sehen.
6. Hier kann man auch noch zwei Museen besichtigen.

Lösung: 1 falsch 2 richtig 3 falsch 4 richtig 5 richtig 6 richtig

Bildet Dialoge!

- Entschuldigung, wo befindet sich das Pergamonmuseum?
-
- Wann kann man das Pergamonmuseum besuchen?
- ...
- Was kostet die Eintrittskarte?
- ...
- Wann ist der Eintritt frei?
- ...
- Was gibt es Interessantes im Museum?
- ...
- Welche Sammlungen gibt es im Pergamonmuseum?
- ...

5. Hörverstehen

L: Um mehr über Berlin zu erfahren, hören wir jetzt einen Text. Dann machen wir die Aufgaben zum Text.

Berlin

Berlin ist eine wunderschöne Stadt. Auf dem Stadtwappen Berlins ist ein Bär. Dieses Wappen hat eine lange Geschichte. In alten Zeiten war der Adler in seinem Wappen. Aber seit dem 13. Jahrhundert gab es im Wappen von Berlin neben dem Adler auch einen Bären. Der Bär war klein neben dem großen Adler. Allmählich wurde der Bär immer größer und der Adler kleiner. Endlich verschwand der Adler völlig und der Bär mit der Mauerkrone blieb allein das Symbol der Stadt.

In Berlin gibt es viele Sehenswürdigkeiten. Das ist das Brandenburger Tor. Es ist 200 Jahre alt. Das Brandenburger Tor ist das Wahrzeichen der Stadt und das Symbol der deutschen Einheit. Hier beginnt die schönste Straße von Berlin „Unter den Linden“. Die Straße ist 300 Jahre alt. In der Straße befinden sich viele Büros, Kaufhäuser, Cafes, die berühmte Humboldt – Universität. Diese Straße ist die Hauptstraße von Berlin.

Der beliebteste Platz Berlins ist der Alexanderplatz. Auf diesem Platz gibt es die Weltzeituhr. Nicht weit von diesem Platz steht der Fernsehturm. Der Fernsehturm ist 365 Meter hoch. Alles ist hier automatisiert. Drei große Fahrstühle fahren nach oben. Es gibt auch eine Treppe nach oben. Sie hat 1000 Stufen. Im Fernsehturm gibt es ein Turmcafe. Von hier kann man die ganze Stadt sehen.

Aufgaben zum Text

Wählt die richtige Variante.

1. Auf dem Stadtwappen Berlins ist ...

- a) ein Bär
- b) eine Schlange
- c) ein Tiger

2. In alten Zeiten war ... in seinem Wappen.

- a) der Adler
- b) der Bär
- c) der Löwe

3. Seit dem 13. Jahrhundert gab es im Wappen ...

- a) nur einen Adler
- b) neben dem Adler auch einen Tiger
- c) neben dem Adler auch einen Bären

4. Das Brandenburger Tor ist ... Jahre alt.

- a) 100
- b) 200
- c) 300

5. Das Brandenburger Tor ist ... von Berlin.

- a) die schönste Straße
- b) das Wahrzeichen
- c) die größte Straße

6. Unter den Linden ist ... von Berlin.

- a) die Hauptstraße
- b) der Hauptplatz
- c) der weltberühmte Boulevard

7. Die Weltzeituhr befindet sich ...

- a) am Alexanderplatz
- b) am Hardenbergplatz
- c) in der Spandauer Straße

8. Der Fernsehturm ist ... Meter hoch.

- a) 356
- b) 365
- c) 360

9. Die Treppe im Fernsehturm hat ... Stufen.

- a) 1000
- b) 2000
- c) 3000

10. Im Fernsehturm gibt es ...

- a) ein Kaufhaus
- b) ein Theater
- c) ein Turmcafe

Lösung: 1a 2a 3c 4b 5b 6a 7a 8b 9a 10c

Gebt den Inhalt des Textes kurz wieder. Beginnt so:

Ich habe erfahren, dass ...

Ich habe früher nicht gewusst, dass ...

Es war neu für mich, dass ...

III Заключна частина уроку.

1. Підсумки уроку та оцінювання учнів.

L: Hat euch unsere Stunde gefallen? Warum? Begründet eure Meinungen. War die Stunde interessant und lehrreich? Was habt ihr Neues und Interessantes über Berlin erfahren?

Ihr habt heute gut gearbeitet. Das freut mich sehr. Die Noten ...

2. Домашнє завдання

L: Schreibt zu Hause den Aufsatz „Die Sehenswürdigkeiten von Berlin“.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ

Однією із важливих форм вивчення іноземної мови у школі є позакласна робота, яка має практичну, загальноосвітню та виховну цілі. На позакласних заходах з іноземної мови удосконалюються мовленнєві навички учнів, розширюється їхній філологічний та загальноосвітній кругозір. Позакласна робота з іноземної мови – один із найважливіших засобів розвитку творчої активності учнів, формування їхнього світогляду.

Основні вимоги до проведення позакласної роботи: заходи повинні проводитися регулярно і цілеспрямовано, бути органічно пов'язаними з навчальною роботою, базуватися на знаннях і навичках, одержаних і сформованих на уроках та розвивати їх.

Матеріал, який використовується на позакласних заходах, має бути цікавим, пізнавальним, розвиваючим та виховуючим.

Слід також обов'язково враховувати індивідуальні здібності учнів до вивчення іноземної мови, рівень їх мовної підготовки та вікові особливості.

З метою активізації роботи учнів та формування їхньої мотивації на позакласних заняттях потрібно використовувати різноманітні прийоми і методи роботи. Учитель повинен уміти поєднувати індивідуальні, групові і масові форми позакласної роботи.

Правильно організована позакласна робота робить іноземну мову не лише предметом вивчення, але і засобом отримання додаткових знань, цікавою формою організації дозвілля.

Зразок плану-конспекту позакласного заходу
з німецької мови для учнів 8-9 класів
на тему „**Sorgen wir gemeinsam für unseren Planeten Erde!**“

Мета:

Виховна: виховувати в учнів любов до природи та відповідальність за її збереження.

Практична: активізувати лексику з теми «Umweltschutz», вивчену на уроках; розвивати навички діалогічного та монологічного мовлення, використовуючи ситуативні та рольові ігри.

Розвиваюча: розвивати естетичні смаки учнів та творчість.

Освітня: ознайомити учнів із екологічними проблемами сучасного світу та показати їх вплив на життя та здоров'я людини.

Обладнання: стінгазети, схеми, вислови про природу, комплект картинок «Червона книга України», виставка книг за темою, роздатковий матеріал (назви груп, прислів'я, опорна таблиця), магнітофон, мультимедійна презентація.

Тривалість заходу: 45 хв.

Das Motto der Veranstaltung: Wo der Wald stirbt, stirbt die Seele

ХІД ЗАХОДУ

Moderator: Liebe Freunde, der Frühling ist schon da. Es ist eine der schönsten Jahreszeiten, nicht wahr? Haben wir in der Gruppe Frühlingskinder? (Wer von euch ist im Frühling geboren?) Mögt ihr den Frühling gern? (Учні відповідають на запитання ведучого). Was ist für euch der Frühling?

Sch: Die ersten Blumen, das erste Grün, das grüne Gras, frische Luft, zarte Blätter, das Singen der Vögel, die warme Sonne, der warme Regen, der warme Wind, schöner blauer Himmel.

Moderator: Wollen wir den Frühling begrüßen! Ich schlage vor, ein schönes Frühlingslied zu singen. Seid ihr einverstanden?

(звучить пісня «Schöner Frühling»)

Moderator: Das Thema unserer Veranstaltung lautet: «Sorgen wir gemeinsam für unseren Planeten Erde!». Das Thema «Umweltschutz» ist sehr aktuell und in unseren Stunden haben wir sehr viel darüber gelernt. Es geht jeden Menschen an. «Wo der Wald stirbt, stirbt die Seele» – so lautet das Motto unserer heutigen Veranstaltung. Heute werden wir auf einige Probleme des Umweltschutzes eingehen, diese Probleme diskutieren, Lieder singen, Gedichte aufsagen und selbstverständlich spielen.

(перегляд уривка з відеофільму про красу природи)

Sch 1: Die Natur ist ein Wunder, nicht wahr? Im Frühling ist es besonders schön. Im Frühling erwacht die Natur vom Winterschlaf. Alles grünt und blüht. Die Vögel kehren aus den warmen Ländern zurück.

Moderator: Heute arbeiten wir in 3 Gruppen: Biologen, Ökologen und Mediziner. Jede Gruppe hat zu Hause individuelle Aufgaben gemacht: nach Informationen gesucht, Referate geschrieben, Wandzeitungen angefertigt, Sprichwörter gelernt. Heute präsentieren die drei Gruppen ihre Arbeit vor der Klasse.

Wir beginnen mit den Biologen. Wir laden sie zum Wort ein. Unsere Biologen werden heute zu folgenden Problemen sprechen:

- Die Natur, wie ist sie?
- Was gibt uns die Natur?
- Die Natur und der Mensch.

Sch 2: Der große deutsche Dichter Johann Wolfgang von Goethe sagte einmal: «Die Natur ist ein einziges Buch mit großem Inhalt auf jeder Seite». Die Natur ist wirklich sehr reich und wunderschön. Sie ist reich an Wäldern, Bergen, Flüssen, Seen, Meeren. Die Natur ist auch reich an Bodenschätzen: Öl, Kohle, Eisenerz u.a.m. Sie ist reich an Pflanzen: Bäumen, Blumen, Obst, Gemüse und auch an wilden Tieren, Haustieren, Vögeln, Fischen.

Und was kann die Natur?

Sch 3: Die Natur kann dem Menschen dienen, sie kann ihm Nutzen bringen. Sie kann heilen und beruhigen. Die Natur kann auch das Leben schmücken und uns begeistern.

Moderator: Die Natur unseres Landes ist sehr malerisch, nicht wahr?

Sch 4: Ja, in der Ukraine ist die Natur sehr schön. Hier gibt es die Karpaten, die schönsten Berge, die mit Wäldern bedeckt sind. Reich und verschiedenartig sind Pflanzen- und Tierwelt der Karpaten. Die Hauptarten der Bäume in den Karpaten sind: die Buche, die Tanne, die Eiche, die Linde. In den Wäldern gibt es viele Wildtiere: Hirsche, Rehe, Wildschweine, Wölfe, Bären, Fuchse, Hasen. Hoch in den Bergen wachsen Schöne Blumen Edelweisse.

(демонструє зображення квітки)

Moderator: Und jetzt etwas Interessantes über diese Blume.

Sch 1: Das Edelweiß wächst nur auf den höchsten Bergen und Felsen. Nur wer gut klettern kann und noch dazu Glück hat, kann es finden. Es gibt viele Legenden über diese Blume. Eine Legende erzählt:

In den alten Zeiten ging einmal der Frühling übers Land und streute viele schöne Blumen auf die Erde. An den Felsen blieb aber kein einziges Blümchen hängen, alle fielen ins Tal. Das ärgerte die Berge, und sie wurden traurig. Der Himmel sah das und schenkte den Bergen einige kleine weiße Sterne. So begann hoch in den Bergen das schöne Edelweiß zu blühen. Nur tapfere und mutige Menschen können so hoch in die Berge klettern und haben das Glück, diese Blume zu sehen. Die schöne weiße Blume wurde zum Symbol des Glücks.

Sch 2: Seht mal um!

(учитель презентує картинки з тваринами та рослинами, які занесені у «Червону книгу»)

Diese Arten von Tieren und Pflanzen sind ins «Rote Buch» eingetragen worden.

Schüler 3: Jetzt hört bitte einige Gedichtchen über die Tiere:

Mein Hund

Mein Hund, wie klug ist dieses Tier!
Gleich auf das Wort gehorcht er mir.
Das Haus bewacht er Tag und Nacht,
Geht mit dem Jäger auf die Jagd.
Und in Gefahren und in Stürmen
Wird mich mein treuer Hund beschirmen.

Schüler 4: Die Katze
Ich habe eine Katze, die heißt Mauz.
Sie hat eine weiße Tatze
Und einen kleinen Schnauz.
Sie hat einen weißen Kopf
Und ist wie eine Fee.
Der Kopf ist kleiner als ein Topf,
Und sie trinkt keinen Tee.

Schüler 5: Ich liebe wilde Tiere, besonders die Giraffen.
Giraffen, die sind gelb und braun,
Sind größer als der höchste Zaun.
Drum knabbern sie auch alles an,
Was nur ihr Maul erreichen kann.

Schüler 6: Was uns auf Zebra so erfreut,
Das ist sein schön gestreiftes Kleid.
Es springt und kann im Traube geh'n,
Im Zirkus ist es oft zu sehen.

Wir haben auch eine Wandzeitung angefertigt. Die Wandzeitung ist unseren Lieblingen gewidmet. Jetzt präsentieren wir unsere Zeitung. Wir erzählen über unsere kleinen Hausfreunde.

(учні розповідають про своїх домашніх улюбленців)

Sch 2: Wollen wir ein lustiges Lied über unseren kleinen Freunden — Tiere singen!

(звучить пісня «Meine Biber haben Fieber»)

Moderator: Aber die Natur ist leider in Gefahr, nicht wahr? Wie können wir der Natur helfen? Jetzt ergreifen unsere Ökologen das Wort. Sie gehen auf folgende Probleme ein:

- Hat der Mensch die Natur verändert?
- Die Natur ist in Gefahr.
- Unsere nützlichen Taten.

Sch 1: Man sagt: «Wo der Wald stirbt, stirbt die Seele».

Sch 2: Die Natur ist eine große Schatzkammer, sie ist wunderschön und sagenhaft. Die Natur und der Naturschutz ist ein wichtiges Thema im Schaffen von vielen Dichtern und Schriftstellern.

(звучить вірш Й.В. Геме «Gefunden»)

Gefunden

Ich ging im Walde
So vor mich hin,
Und nichts zu suchen,
Das war mein Sinn.

Im Schatten sah ich
Ein Blümlein steh'n,
Wie Sterne blinkend,
Wie Äuglein schön.

Ich wollt es brechen,
Da sagt' es fein:
Soll ich zum Welken
Gebrochen sein?

Mit allen Wurzeln
Hob ich es aus,

Und trug's zum Garten
Am hübschen Haus.

Ich pflanz es wieder
Am kühlen Ort;
Nun zweigt und blüht es
Mir immer fort.

Moderator: Die Natur wird von dem Menschen verändert. Äußert eure Meinung dazu.

Sch 4: Die Natur wird von dem Menschen wirklich verändert. Der Mensch erobert die Natur, erschließt das Neuland. Er legt einige Gegenden trocken und bewässert die anderen. Die Menschen ziehen auch Kanäle.

Moderator: Aber nicht immer ist das Einwirken des Menschen auf Natur positiv. Wovon ist die Natur bedroht?

Sch 3: Die Natur wird von Kriegen bedroht. Sie wird auch vom technischen Fortschritt, von Industriebetrieben und Verkehrsmitteln bedroht. Die Natur wird auch durch Vernichtung von Pflanzen, Tieren und durch Verschmutzung der Umwelt: der Luft, des Wassers und des Bodens bedroht.

Moderator: Und was meint ihr zu den Umweltschutzproblemen?

Sch 1: Die Verschmutzung der Umwelt hat heutzutage einen globalen Charakter. Auf unserem Planeten gibt es viele ökologische Probleme. Sehr gefährlich für die ganze Welt sind: der Treibhauseffekt, das Ozonloch, saurer Regen. Sehr scharf treten die Umweltschutzprobleme in der Ukraine auf. Die Abfälle der Industrie, Autoabgasen und Müllhaufen verschmutzen die Umwelt.

Es gibt nicht mehr genug Trinkwasser. Viele Flüsse sind schon biologisch tot oder fast tot: die chemischen Betriebe vernichten darin alles Leben. Das größte Unglück für die Ukraine ist aber die Tschornobylkatastrophe vom 26. April 1986. Die Explosion des Atomkraftwerkes hat schreckliche ökologische Folgen. Ein Fünftel des Territoriums der Ukraine ist radioaktiv verseucht. Meiner Meinung nach geht

der Umweltschutz das ganze Volk an. Jeder Mensch muss so leben und handeln, dass die Natur geschont wird. Der Umwelterziehung muss man nicht nur in der Schule, sondern auch zu Hause eine große Aufmerksamkeit widmen. Zum aktuellen Problem der Umweltverschmutzung unterhalten sich Vika und Anna.

Vika: Ich glaube, dass der Umweltschutz eines der wichtigsten Probleme unserer Zeit ist. Die Katastrophe ist nicht irgendwo, sondern in den Städten, in denen wir leben, geschehen.

Anna: Ja, die Katastrophe ist längst da: die Luft ist vergiftet, Pflanzen und Tiere sterben, die Menschen werden krank.

Vika: Was sollen wir denn machen?

Anna: Ich habe gelesen und gehört, dass der Umweltschutz in mehreren Staaten schon in den Rang der Staatspolitik erhoben worden ist.

Vika: Ja, das stimmt. Außerdem ist die Umweltverschmutzung zu einem großen internationalen Problem geworden. Die Probleme des Naturschutzes können nur durch die Zusammenarbeit aller Staaten gelöst werden.

Anna: Vieles hängt aber auch von jedem einzelnen Menschen ab. Wir sollen doch nicht nur die Natur genießen, sondern auch für sie sorgen.

Sch 4: Die Natur bittet um Hilfe. Wir alle müssen beim Umweltschutz helfen. Wir pflanzen auch Bäume, weil sie grüne Lungen der Städte sind. Wir müssen unsere Straßen, Höfe, Grünanlagen sauber halten. Wir müssen auch für Tiere und Vögel sorgen, Natur- und Tierfreunde sein.

Moderator: Die Ökologen haben eine interessante Wandzeitung «Die Natur und wir» angefertigt. Wer möchte etwas dazu sagen?

(презентація стінгазети)

Sch 3: Hast du gegessen und geruht,
so steck die Reste, sei so gut,
schnell wieder in die Tasche!
Papier und Glas, das merk' dir nur,
verschönern niemals die Natur.

Moderator: Die Folgen der Naturverschmutzung sind nicht nur für die Umwelt gefährlich, sondern auch für den Menschen. Und jetzt sind unsere Mediziner an der Reihe. Die Mediziner äußern sich heute zu folgenden Problemen:

- Die Umwelt und die Gesundheit der Menschen.
- Pestizide in der Landwirtschaft.
- Unsere Ratschläge.

Sch 1: Ein Sprichwort sagt: «Der Arzt kuriert, die Natur heilt». Und das ist wirklich so. Der Mensch ist ein Teil der Natur. Die Umweltverschmutzung wirkt auf die Gesundheit des Menschen. Mit Luft, Wasser und Nahrung dringen gesundheitsschädliche Substanzen in uns ein. Fast in allen Ländern verbreiten sich intensiv chronische Herz-, Gefäß- und Lungenkrankheiten, außerdem Allergierkrankungen, die dem Menschen früher fast unbekannt waren und leider auch Krebserkrankungen. Es treten auch genetische Veränderungen an, deren Folgen heute nicht voraussagbar sind. Deshalb ist die Sorge um die Erhaltung einer sauberen Umwelt auch die Sorge um die Erhaltung der Gesundheit der Menschen ist.

Moderator: Sehr aktuell ist das Problem der Pestizide, nicht wahr? Kamila und Uljana unterhalten sich darüber.

Kamila: Wie meinst du, bedrohen Pestizide die Gesundheit der Menschen?

Uljana: Ja, die in der Landwirtschaft verwendeten Chemikalien, schwächen das menschliche Immunsystem und begünstigen damit die Ausbreitung von Infektionskrankheiten und die Entstehung von Krebs.

Und welche Pestizide sind besonders gefährlich für die Gesundheit der

Kamila: Eine besondere Gefahr bereiten die Pestiziden wie DDT, Lindan und Malathion. Nahezu die Hälfte der Weltproduktion an Pestiziden wird in den Entwicklungsländern verbraucht, und in diesen Ländern ist auch die Rate der Erkrankungen besonders hoch.

Moderator: Die Mediziner haben für uns einige Ratschläge vorbereitet.

Sch 2: Wir möchten euch einige Ratschläge geben:

1. Gesunde Lebensweise ist für jeden Menschen wichtig.
2. Man muss:
 - a) jeden Morgen früh aufstehen;
 - b) man muss jeden Morgen Morgengymnastik machen.

Sch 3: Man muss

- a) jeden Morgen das Zimmer lüften;
- b) regelmäßig Sport treiben;
- c) sich viel bewegen.

Moderator: Nun wollen wir spielen! Zu den Ratschlägen haben alle 3 Gruppen entsprechende Sprichwörter gesucht. Welche Gruppe wird am besten?

(гра з прислів'ями)

Moderator: Unsere Veranstaltung ist zu Ende. Alle waren heute aktiv. Alle haben gut gearbeitet. Einige Schüler haben Referate zum Thema vorbereitet und viel Interessantes erzählt. Ich danke allen für die Arbeit. Auf Wiedersehen! Alles Gute!

КВЕСТ

Позакласні заходи можна проводити у формі квесту. Квест (від англ. *quest* – пошук, пошуки пригод) – форма проведення позакласного заходу, що дозволяє актуалізувати навчальний матеріал, який вивчався під час уроків; розвивати логічне мислення, креативність; підвищувати рівень навчальної мотивації учнів.

До основних характеристик квесту належать чітко визначені тема та мета, обмежений час на виконання завдань різного типу й складності, командна робота.

На початку проведення заходу вчитель, зазвичай, оголошує тему та мету квесту, ділить клас на групи (команди), інструктує учнів щодо умов гри та дає завдання. Виконуючи окремі завдання (Stationen), учні поступово наближаються до досягнення поставленої мети. Впродовж

квесту вчитель стежить за дотриманням правил, заохочує школярів до командної роботи, допомагає у випадку виникнення труднощів.

На підготовчому етапі потрібно продумати зміст, при цьому вчителю не потрібно вигадувати складний та заплутаний сюжет, а лише кілька речень передісторії, які допоможуть поставити мету перед учнями (наприклад, врятувати когось, відшукати скарб, розгадати таємницю тощо). Звичайно, сюжет квесту слід пов'язати з навчальними матеріалами (змістом певного уроку / низки уроків).

Зацікавити учнів можна, запропонувавши їм виконувати ролі певних персонажів, підготувавши реквізит (мапу будинку, знаки, постери, жетони для позначення руху учнів на мапі, ілюстрації, музику та ін.), який допоможе створити для гравців ефект присутності, а також flavour-тексти (авторські ремарки) тощо.

ПРИКЛАД ПРОВЕДЕННЯ КВЕСТУ

Квест з німецької мови для учнів 6 класу (німецька мова як друга іноземна, другий рік навчання)

Тема: «Essen».

Мета: формування іншомовної лексичної компетентності учнів з теми «Essen», умінь використовувати відповідну лексику в усному та писемному мовленні, закріплення слуховимовних та графічних навичок; формування лінгвокраїнознавчої компетентності учнів, інтересу та толерантного ставлення учнів до культури країни, мову якої вони вивчають, самостійності, ініціативності, відповідальності, вміння працювати в команді.

Хід гри:

Вступна частина:

Оголошення теми, формулювання проблеми / основних завдань, пояснення умов гри та поділ класу на групи.

Kinder, heute haben wir eine Quest zum Thema «Essen». Aber wir werden nicht lernen, sondern interessante Erlebnisse haben und verschiedene Aufgaben lösen.

Ihr wisst, jedes Land hat seine Spezialitäten, Deutschland hat auch sehr leckere Spezialitäten: Eintopf, Kartoffelsalat, Brezel, Apfelstrudel u.a. Aber vor kurzem hat man das Rezept von einer der Spezialitäten verloren. Darum müssen wir es finden und sagen, wie diese Speise heißt. Dafür müsst ihr einige Aufgaben machen...

Ich teile alle Schüler in zwei Gruppen ein...

Kommt an die erste Station und nehmt einen Briefumschlag mit der ersten Aufgabe...

Основна частина (виконання завдань):

Wenn ihr richtig die Aufgabe macht, dann geht zu der nächsten Station und nehmt den nächsten Umschlag mit der Aufgabe. Für jede Aufgabe bekommt ihr 2 Punkte und einen Teil des Rezepts. Am Ende ist das ganze Rezept fertig!

Station 1

Ordnet ukrainische Wörter den deutschen Entsprechungen zu.

Deutsch	Ukrainisch
das Frühstück	вода
essen	сніданок
das Wasser	їсти
kochen	вечеря
das Abendessen	готувати (їжу)
.....	...

Station 2

Was isst und trinkt man in verschiedenen Ländern gern? Ordnet die Speisen und Getränke den Ländern zu.

Beispiel: In Deutschland isst man gerne Eintopf, Würstchen... .

In der Ukraine isst man gerne ..., ...,

In Italien isst man gerne

In Deutschland trinkt man gerne

In der Ukraine trinkt man gerne ..., ...,

In Italien trinkt man gerne

...

(Pasta, Kaffee, Bier, Borschtsch, Sachertorte, Eisbein, Kartoffelsalat, Pizza ...)

Station 3

Ordnet zu!

Beispiel: Schokolade(n) _____	<u>-eis</u>
Apfel-	-suppe
Tomaten-	-pizza
Gurken-	-salat
Fleisch-	-kuchen
Kartoffel-	-saft
...

Station 4

Was ist falsch? Korrigiert die Fehler!

Falsch	Richtig
<i>Beispiel: Apfelsuppe</i> Wurstsaft Tomatenwein Gurkenkuchen Fleischeis Kartoffeltee ...	<i>Apfelkuchen</i>

Station 5

Ordnet die Wörter den 6 Gruppen zu!

Der Käse, der Schokoladenkuchen, das Brot, die Salami, der Orangensaft, die Milch, der Tee, die Wurst, die Gurke, die Birne, das Mineralwasser....

Fleischgerichte	Milchprodukte	Getränke	Obst	Gemüse	Backwaren
<i>Fleischsalat</i> ...					

Заклучна частина:

Підведення підсумків.

Die erste Gruppe hat ...Punkte erzielt...

3. ИНДИВИДУАЛЬНИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ

10 SCHRITTE ZUM PRAXISERKUNDUNGSPROJEKT (PEP)

1. Vereinbaren Sie die Zusammenarbeit für das PEP mit Ihren Mitstudierenden.

2. Finden Sie heraus, was Sie in Ihrem PEP erkunden /erforschen wollen. Beantworten Sie dazu folgende Fragen:

- a. Was finde ich besonders interessant?
- b. Was möchte ich gern ausprobieren?

Versuchen Sie durch diese Überlegungen auf ein Phänomen zu kommen, das Ihnen für Ihren Unterricht besonders relevant oder interessant erscheint. Formulieren Sie dazu, was Sie in Ihrem PEP untersuchen oder herausfinden wollen. Denken Sie an eine Frage nach dem Muster: „Wenn ich X tue, was passiert dann?“

Kleine, aber bearbeitbare PEP-Fragen wären z.B.:

Beispiel 1: „Ich fand die Metapher „Klassenzimmer als Kommunikationszentrum“ besonders interessant. Meine Schülerinnen und Schüler sprechen im Unterricht sehr wenig Deutsch miteinander. Wie verändert sich das, wenn ich mein eigenes Klassenzimmer als Kommunikationszentrum denke?“

Beispiel 2: „Ich habe an mir beobachtet, dass ich meine Stunden immer nach einem bestimmten Schema plane. Wie verändern sich die Lernaktivitäten und die Lernergebnisse meiner Schülerinnen und Schüler, wenn ich einmal nach dem Prinzip der Rückwärtsplanung vorgehe?“

Beispiel 3: Wie reagieren die Lernenden in einer Übungssituation, in der sie das Lernmaterial selbstständig auswählen dürfen/sollen?

Beispiel 4: Was geschieht, wenn nicht ich als Lehrkraft die Ergebnisse einer Übung kontrolliere und Feedback gebe, sondern wenn die Lernenden dies in Partnerarbeit selbst tun? Was bedeuten die Ergebnisse für weitere Versuche?

Beispiel 5: Was verändert sich in meinem Unterricht, wenn ich in bestimmten Phasen autonomes Lernen fördere?

3. Tauschen Sie sich in Ihrer Projektarbeitsgruppe aus.

a. Vergleichen Sie Ihre Ideen für ein PEP.

b. Versuchen Sie, auf eine gemeinsame Idee zu kommen.

4. Analysieren Sie Ihren Kontext.

a. Können Sie die Antworten auf Ihre Frage in Ihrem eigenen Unterricht bekommen?

b. Sind die Rahmenbedingungen Ihres Unterrichts für das Projekt geeignet?

5. Planen Sie Ihr Projekt und denken Sie daran: „Klein aber fein“ soll es sein.

a. Brauchen Sie Mitstudierenden, die Ihnen helfen, indem Sie bei Ihnen hospitieren und Beobachtungen aufzeichnen?

b. Werden Sie ein Interview mit den Schülerinnen und Schülern durchführen? Wann und wie werden diese das Interview beantworten?

c. Werden Sie nach Ihrem Versuch Ihre Beobachtungen aufzeichnen? Wie sieht ihr Reflexionsbogen dazu aus?

d. Werden Sie Ihre Schülerinnen und Schüler informieren, dass Sie gerade ein Projekt mit Ihnen durchführen oder nicht?

e. Werden Sie im Unterricht eine Videokamera mitlaufen lassen zur Dokumentation?

f. Brauchen Sie ggf. Einverständniserklärungen für Video oder Audioaufzeichnungen?

g. Brauchen Sie noch mehr Literatur, um sich auf Ihr Projekt vorzubereiten?

h. Brauchen Sie Tipps aus Lehrwerken / von Fortbildern oder von Methodisten oder Methodisten?

i. etc.

6. Führen Sie Ihr Projekt durch und sammeln Sie die Daten.

7. Werten Sie das Projekt aus.
- Bewerten Sie die Daten im Hinblick darauf, was Sie erforschen wollten.
 - Formulieren Sie, was Sie aus diesem Projekt gelernt haben.
 - Stellen Sie die Ergebnisse so kurz und knapp wie möglich zusammen.
8. Bereiten Sie die Präsentation Ihres PEPs vor!
- Senden Sie Ihrer Projektarbeitsgruppe Ihre Ergebnisse.
 - Vergleichen Sie Ihre Ergebnisse.
 - Einigen Sie sich auf eine Präsentationsform.
 - Denken Sie daran: Sie haben als Team 10 Minuten Zeit für die Präsentation.
 - Erstellen Sie arbeitsteilig die Präsentation.
 - Planen Sie, wie Mitstudierenden in der Präsenzphase auf Ihre Präsentation reagieren sollen.
9. Präsentieren Sie Ihr Projekt gemeinsam und reagieren Sie auf die Präsentationen der anderen Gruppen.
10. Dokumentieren Sie Ihr PEP und relevante Reaktionen von anderen. Sie brauchen es später für Ihre schriftliche Hausarbeit für Ihr Bericht.

FORMBLATT ZUR DOKUMENTATION EINES PRAXISERKUNDUNGSPROJEKTS

Name: _____

Schule: _____

Datum: _____

Ort: _____

Namen der Gruppenmitglieder:

1. Praxiserkundungsprojekt – PEP-Frage:

Wie.../ Was... /...?

2. Beschreibung des Zusammenhangs der PEP-Frage zu den Inhalten der bearbeiteten DLL-Einheit (Impuls für die Frage, verweis auf Kapitel, auf Aufgabe etc.) (maximal 0,5 Seiten)

Aus diesem Grund haben wir uns für die Fragestellung interessiert...

Das hängt mit folgendem Aspekt, den wir in DLL ... gelesen haben, zusammen: ...

3. Beschreibung der Durchführung des Praxiserkundungsprojekts (maximal 1 Seite)

Das waren die Ergebnisse, die die im Praxiserkundungsprojekt gesammelten Daten zeigen:

4. Ergebnisse der Datenerhebung (maximal 0,5 Seiten, Beobachtungsbögen / Fragebögen o.ä. als Anhang)

So habe ich Daten gesammelt:

Das war das Ergebnis der Auswertung der im Praxiserkundungsprojekt gesammelten Daten:

5. Bewertung der Ergebnisse des Praxiserkundungsprojekts und Folgen für die professionelle Entwicklung:

Das habe ich persönlich aus der Auswertung des Praxiserkundungsprojekts aus den Reaktionen der Kolleginnen im Team und aus den Reaktionen der Lehrkräfte.

ANLEITUNG ZUR ERKUNDUNG DER EIGENEN PRAXIS MIT HILFE VON FELDNOTIZEN

Mit Feldnotizen können Sie selbst Informationen, Erfahrungen, Eindrücke und Ideen festhalten, die Ihnen während einer Erkundung im Unterricht wichtig erscheinen. Feldnotizen eignen sich als Methode besonders dann,

- wenn Sie Beobachtungen und Eindrücke protokollieren möchten, während Sie selbst unterrichten,

- wenn Sie eine Situation erst einmal aus einer bestimmten Perspektive kennenlernen möchten (z.B. Was passiert eigentlich, wenn ich die Lerngruppe nicht diszipliniere?),

- wenn Sie Ihre eigenen Reaktionen besser kennen lernen möchten (Wie ist es für mich als Lehrer, wenn meine Lernenden mehr in Gruppen arbeiten und ich die Abläufe nicht so gut steuern kann?).

a) Notieren Sie die Frage zu Ihrem Praxiserkundungsprojekt!

.....
.....

b) Notieren Sie, was **genau** Sie mit Hilfe der Feldnotizen herausfinden möchten:

a. ...

b. ...

c) Entscheiden Sie,

a. ob Sie Ihre Beobachtungen frei protokollieren möchten oder

b. ob Sie Ihre Beobachtungen etwas vorstrukturieren möchten.

Wenn b. der Fall ist, dann bereiten Sie einen grob vorstrukturierten Bogen für Ihre Beobachtungen vor.

d) Führen Sie die Erkundung durch und protokollieren Sie.

e) Sehen Sie sich Ihre Notizen nach der Erkundung an und überprüfen Sie,

- inwieweit sie Aussagen zu Ihrer PEP-Frage machen;

- inwieweit sie Annahmen oder Bewertungen enthalten, die für Sie persönlich neu sind;

- inwieweit sie Annahmen und Bewertungen zeigen, die zu Beginn der Erprobung noch nicht klar waren;

- inwieweit sie Aspekte zeigen, über die Sie weiter nachdenken möchten.

FELDNOTIZEN

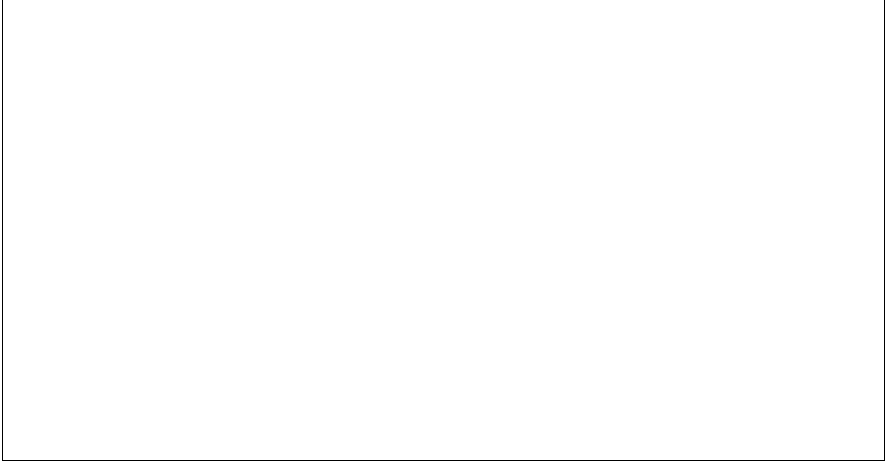
Beispiel

Datum: _____

Klasse: _____

Reaktionen der Schülerinnen und Schüler

Meine Gedanken / Reaktionen

Atmosphäre in der Klasse

Beispiel einer PEP-Dokumentation

Anhang 14

DOKUMENTATION DES PRAXISERKUNDUNGSPROJEKTS „PÄDAGOGISCHE VORBILDER“

NAME: Karl D.

INSTITUT:

DATUM: November 2012

ORT:

DLL-EINHEIT: DLL 1

NAMEN DER GRUPPENMITGLIEDER

1. FRAGESTELLUNG, DER IM PRAXISERKUNDUNGSPROJEKT NACHGEGANGEN WURDE

Was passiert,

- wenn ich in der nächsten Deutschstunde in einer normalen Lautstärke, aber deutlich spreche, und die Aufmerksamkeit meiner Schüler nicht durch Lautstärke zu gewinnen versuche?
- wenn ich dabei die Tatsache ignoriere, dass einzelne Schülerinnen und Schüler nicht mitbekommen könnten, worum es geht?
- wenn ich die Schüler bei Nachfragen auf ihre Mitschüler verweise?

2. Darstellung des Bezugs der Fragestellung zur DLL-Einheit

Ich habe an der Pilotierung zu DLL 1 in Brasilien teilgenommen und habe mich mit den negativen Vorbildern unter meinen ehemaligen Lehrern beschäftigt (Kapitel 1.1, „Pädagogische Vorbilder“). Dabei habe ich mir bewusst gemacht, dass ich selbst im Unterricht öfter laut werde, um mir die Aufmerksamkeit meiner Schüler zu verschaffen (genauso wie mein Negativvorbild). In Aufgabe 5 von DLL 1 habe ich zu den Merkmalen eines guten Deutschlehrers u.a. festgehalten, dass ein solcher Lehrer verschiedene Möglichkeiten kennt, die Aufmerksamkeit der Schüler und Schülerinnen zu erhalten, ohne zu schreien oder auf sein Pult zu klopfen.

Ich habe mir dann überlegt, auf welchem Weg ich die Aufmerksamkeit meiner Schüler auch erhalten könnte. Ich habe folgende Möglichkeiten notiert:

- Ich spreche gleich zu Beginn des Unterrichts in einer normalen Lautstärke, aber deutlich.
- Ich ignoriere eine Zeit lang die Tatsache, dass einzelne Schüler vielleicht nicht mitbekommen könnten, worum es geht.
- Ich verweise auf die Mitschüler, wenn einzelne Schüler Nachfragen haben.

3. Beschreibung der Durchführung des Praxiserkundungsprojekts

Durchgeführt habe ich das PEP in einer achten Klasse einer brasilianischen Mittelschule mit Deutsch als 2. Fremdsprache. Ich habe zwei Unterrichtseinheiten für die Durchführung vorgesehen.

So ging ich vor:

Ich konzentrierte mich in der ersten Deutschstunde zunächst nur darauf, die Absichten meiner Erkundung umzusetzen. Ich habe meinen Deutschunterricht wie immer durchgeführt, nur mit dem Unterschied, dass ich nicht versucht habe, die Aufmerksamkeit der Schüler zu gewinnen, indem ich laut werde. Trotzdem fielen mir dabei sofort einige Veränderungen im Verhalten meiner Schüler auf.

Im Anschluss an diese erste Deutschstunde machte ich mir dazu erste Notizen. In der nächsten Deutschstunde verhielt ich mich ebenso, registrierte aber noch stärker, wie meine Schüler auf mich reagierten, wie laut es im Klassenzimmer war, wie sich die Schüler in der Stunde orientierten und mitmachten. Im Anschluss an die 2. Stunde machte ich mir wieder Notizen zu den drei Leitfragen des PEPs.

4. Beschreibung der Ergebnisse der Datenerhebung innerhalb des Praxiserkundungsprojekts

Ich habe während der 1. und 2. Unterrichtseinheit Feldnotizen gemacht und im Anschluss an die Unterrichtseinheiten bewertet und aufgeschrieben.

Feldnotizen zur 1. UE

Reaktionen der Schüler

Start wie immer: laute Klasse, die Bücher sind nicht auf den Tischen, die Hälfte redet mit dem Nachbarn vorne, daneben, dahinter.
Nach einiger Zeit kommen Fragen: Machen wir heute Unterricht? Was machen wir heute? Einige S. haben den 1. Arbeitsauftrag verstanden und beginnen in ihr Arbeitsbuch zu schreiben.
Die ganz lauten schauen das ab und machen auch das Arbeitsbuch auf.
Es ist eigentlich so laut in der Klasse, um zu arbeiten. Zwei S. rufen, seid doch mal leise. Herr X, die sollen mal leise sein. Sie lachen, als ich nicht reagiere.
Das Unterrichtsgespräch führten dann ungefähr 4 S. mit mir.

Meine Gedanken / Reaktionen

ich war neugierig auf das Experiment
gut, dass ich mit der UE keine wichtigen Ziele erreichen wollte, außer das PEP zu machen!
Vielleicht wäre ich sonst gestresst gewesen.
Die S. haben so viel Energie!
Das ist vielleicht doch zu wenig, einfach nur in normaler Lautstärke zu sprechen und unterrichten wie immer?
Was hätte ich noch machen können? Sollte ich warten, bis alle ruhig sind und dann erst anfangen mit dem Unterricht? Sollte ich den S. eine Einzelaufgabe geben, damit sie sich konzentrieren?
Nein, das ist ein nächster Schritt. Jetzt beobachte ich erst mal noch eine Stunde, was passiert.
Was war jetzt anders für mich?
Ich war weniger fixiert auf die S.
Ich war nicht gestresst.
Ich habe Verantwortung abgegeben.

Atmosphäre in der Klasse

unruhig, S. verunsichert?
wenig Gemeinsamkeitsgefühl, wenig Konzentration

Feldnotizen zur 2. UE

Reaktionen der Schüler

wieder laut am Anfang der Stunde.

B. fragt, ob wir einen Test schreiben.
F. fragt mich, ob es mir nicht gut geht.
Mehrere S. schauen mich erwartungsvoll an, als wollten sie fragen: „Was ist los?“
Mehrere S. reden die ganze Stunde über miteinander. S., die hinten sitzen, fragen andere, was sie machen sollen.
Die meisten S. können mich und andere aber hören.

Meine Gedanken / Reaktionen

S. reagieren auf mein verändertes Verhalten. S. erwarten etwas von mir? Vielleicht, dass ich den Unterricht machen soll, das ist ja meine Aufgabe.
Die S. und ich interagieren: Wenn ich laut werde, also anfangen zu brüllen, ist das das „Signal“, dass die S. sich konzentrieren.
Absurd. Es muss doch noch andere „Signale“ geben. Das ist nicht professionell. Ich muss mir etwas überlegen.

Atmosphäre in der Klasse

etwas ruhiger als gestern, Unterricht war möglich, konzentriertes Arbeiten war das aber nicht, einige S. reagieren genervt.

5. Reflexion der Ergebnisse des Praxiserkundungsprojekts und der Folgen für die professionelle Weiterentwicklung

- Besonders in der 1. Stunde hatte ich nicht immer die Aufmerksamkeit aller Schüler.
- Die Schüler merkten sofort, schon in der 1. Stunde, dass etwas anders war als sonst.
- Einige Schüler ermahnten andere, doch ruhiger zu sein, damit sie mich verstehen können.
- In der 2. Stunde war es schon etwas ruhiger in der Klasse.
- Ich konnte fast so arbeiten, wie ich es mir für die Unterrichtseinheit vorgenommen hatte.
- Einige Schüler fragten vorsichtig, was mit mir los sei, ob es mir nicht so gut gehe usw.
- Ich stellte fest, dass es mir selbst gar nicht schwer fiel, nicht laut zu werden und dass ich meine Erkundung gelassen durchführen konnte. Es war ein gutes Gefühl, es den Schülern in diesen beiden Deutschstunden selbst zu überlassen, ob sie Arbeitsaufträge und Lösungen zu Übungen verstehen oder nicht, und einfach beobachten zu können, wie ich mich in diesen Unterrichtsstunden fühlte.

Die Beschäftigung mit den eigenen Vorbildern in DLL 1 hat mich zu einem Verhalten geführt, das mich selbst störte und das wirklich absurd ist. Durch mein PEP ist mir das noch klarer geworden.

Mein eigenes Verhalten in einem ersten Schritt zu verändern, fiel mir nicht schwer. Die Möglichkeiten, die ich habe, anders als sonst zu agieren, waren für mich klar; ich konnte sie selbstständig, ohne Unterstützung von Kollegen entwickeln.

Die Veränderung in meinem Verhalten war sofort sichtbar: ich fühlte mich selbst wohler, die Schüler reagierten auf mein Verhalten, ohne dass ich es erklären musste.

Natürlich weiß ich, dass ich die Möglichkeiten, die Aufmerksamkeit meiner Schüler zu binden, jetzt kontinuierlich erweitern muss.

1. Notieren Sie die Frage zu Ihrem Praxiserkundungsprojekt!

.....
.....
.....
.....
.....

2. Notieren Sie, was **genau** Sie mit Hilfe des Fragebogens herausfinden möchten:

- a) ...
- b) ...
- c) ...
- d) ...

3. Entwickeln Sie Fragen, die konkrete Antworten zu den Punkten bringen werden, zu denen Sie etwas wissen / erkunden möchten.

Legen Sie vor der Formulierung der Fragen fest,

- welche Punkte für Sie am wichtigsten sind / zu welchen Sie unbedingt etwas wissen möchten.

- wie viele Fragen die TN beantworten können, wie lang also ein Bogen sein darf / kann den die TN noch gut ausfüllen können?

- zu welchen Fragen/Punkten Sie welche Ergebnisse haben möchten (z.B. Zahlenwerte, für Sie vorhersehbare Antworten, nicht vorhersehbare Antworten, ja-/nein-Antworten usw.)?

- welche Punkte Sie eher in geschlossenen Fragen / in offenen Fragen abfragen möchten? Wie ist das Verhältnis von offenen/geschlossenen Fragen?

Prüfen Sie, nachdem Sie Ihre Fragen formuliert haben,

- ob mit jeder Frage wirklich nur ein Aspekt erfragt wird.
- ob jede Frage des Bogens exakt das misst, was Sie erkunden / erfahren möchten.

- ob es Fragen geben sollte, die die Antworten auf andere Fragen überprüfen.

- ob es Fragen im Bogen gibt, die (zu thematischen Gruppen) gebündelt werden können.

- ob die für Sie wichtigsten Fragen des Bogens im mittleren Drittel platziert sind.

- ob jede Frage einfach und gut nachvollziehbar formuliert ist.

- ob auch die Antwortskalen für die TN verständlich und neutral formuliert sind.

z.B.:

zu Häufigkeiten: nie – selten – manchmal – oft – immer

zur Intensität: gar nicht – kaum – mittelmäßig – ziemlich – sehr

zur Wahrscheinlichkeit: keinesfalls – wahrscheinlich nicht – vielleicht – ziemlich

wahrscheinlich – ganz sicher

zur Bewertung von Aussagen: völlig falsch – ziemlich falsch – unentschieden – ziemlich

richtig – völlig richtig

Ist es nötig, einen Hinweis / eine Instruktion zu geben, wenn Sie bei einer Frage mehr verlangen als ein einfaches Ankreuzen – wenn Sie also ein komplizierteres Antwortformat vorgeben?

- ob bei offenen Fragen genügend Platz zum Schreiben vorgesehen ist.

- ob der Fragebogen einen kurzen Text zur Information (Einleitung/Anleitung zum Ausfüllen usw.) der Zielgruppe enthalten muss.

- ob der Fragebogen unbedingt Fragen zu der befragten Person enthalten muss.

- ob Sie einen kurzen Dank dafür schreiben müssen, dass sich die angesprochenen Personen für die Bearbeitungszeit nehmen?

3. Entscheiden Sie nun noch,

- in welcher Sprache die TN den Fragebogen am besten ausfüllen sollen / können.

- ob Sie den Fragebogen vorher überprüfen lassen sollten. Wenn ja, wer könnte das übernehmen?
- ob Sie die TN vorher darüber informieren, was genau Sie herausfinden möchten?
- wann ein geeigneter Zeitpunkt ist, um den Fragebogen ausfüllen zu lassen?
- ob die Situation des Ausfüllens für alle TN gleich und möglichst angenehm ist? Wenn eher nicht, überlegen Sie, wie Sie dies gewährleisten können.
- ob der Fragebogen anonym ausgefüllt werden soll? Wenn ja, halten Sie einen Kasten zum Einsammeln der Bögen bereit.

4. ВИГОТОВЛЕННЯ РОЗДАТКОВОГО МАТЕРІАЛУ ТА УНАОЧНЕННЯ

Ефективність навчання залежить від ступеня залучення всіх органів чуття людини до сприйняття інформації, тому використання унаочнення сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, розвитку усіх видів іншомовної комунікативної компетентності.

У методиці викладання іноземних мов і культур наголошується на необхідності використання допоміжних засобів, зокрема, наочності та роздаткового матеріалу в процесі формування мовної та мовленнєвої компетентностей.

Зокрема, у процесі формування фонетичної компетентності для кращого усвідомлення учнями положення і рухів артикуляційних органів та з метою унаочнення деяких фонетичних феноменів доцільно використовувати, окрім записів віршів, пісень, діалогів, фрагментів фільмів тощо, такі наочні засоби: малюнки, схеми, сигнальні картки, таблиці.

Виконання вправ і завдань для формування лексичної компетентності доцільно здійснювати з використанням різноманітних

засобів навчання, головним з яких є підручник, до допоміжних належать пояснення вчителя, пам'ятки та інструкції тощо. Для ефективної організації навчання лексики вчитель може залучати інші засоби, адаптуючи їх до умов навчання: малюнки, предмети, що відображають зміст нових лексичних одиниць, кросворди; на середньому і старшому етапах навчання – Mind-Mapping та ін.

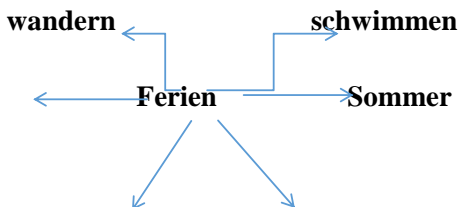
З метою формування іншомовної граматичної компетентності можна використовувати як звичайну зображальну наочність – малюнки (малюнки із зображенням дій використовують для ознайомлення учнів з новою граматичною структурою, для коментування учнями дій персонажів, зображених на малюнку тощо), комікси, так і графічну наочність – різноманітні таблиці (ілюстративні, які служать для систематизації граматичного матеріалу і презентації його у мініконтекстах; підстановочні тощо), схеми, картки, ігри з картками (наприклад, гра в лото), “граматичні” кросворди тощо.

До важливих засобів формування компетентності у техніці читання належать наочні посібники, які інтенсифікують навчальний процес, створюють ефективні опори для удосконалення організації навчання: картки миттєвого пред'явлення (flash'cards), картки розрізного алфавіту, різноманітні картки зі словами різних типів складів, картки-блоки для складання речень та ін.

Приклади наочних засобів:

1) асоціограма / Mind-Mapping

Was sind für dich Ferien? Ergänze das Assoziogramm!

2) Таблиця відмінювання дієслів *sein*, *haben*, *werden* у Präteritum:

	sein	haben	werden
Ich	<i>war</i>	<i>hatte</i>	<i>wurde</i>
Du	<i>warst</i>	<i>hattest</i>	<i>wurdest</i>
er, sie, es	<i>war</i>	<i>hatte</i>	<i>wurde</i>
Wir	<i>waren</i>	<i>hatten</i>	<i>wurden</i>
Ihr	<i>wart</i>	<i>hattet</i>	<i>wurdet</i>
Sie	<i>waren</i>	<i>hatten</i>	<i>wurden</i>
Sie	<i>waren</i>	<i>hatten</i>	<i>wurden</i>

5. РОЗРОБКА ТЕСТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Використання методу тестування на уроках іноземної мови має низку переваг: дозволяє вчителю створити однакові умови контролю для всіх та, водночас, індивідуалізувати навчальний процес на основі виявлення прогалин у знаннях окремих учнів; швидко й об'єктивно оцінювати навчальні досягнення школярів; здійснювати контроль на будь-якому етапі вивчення навчального матеріалу тощо. Полегшити підготовку та проведення тестування допоможуть сучасні інтернет-сервіси.

Платформи для створення тестів

QUIZLET

За допомогою Quizlet можна створювати тести, в яких учні будуть обирати правильні відповіді із запропонованих, зіставляти зображення та інформацію або вписувати власні варіанти. Користуватися ресурсом легко, Quizlet працює також на Android і iOS.

PROPROFS

За допомогою Proprofs можна створювати різноманітні тести, наприклад, запропонувати на вибір один або кілька варіантів, заповнити пропущене слово або написати розгорнуту відповідь. Сервіс дозволяє вставляти в завдання текстові документи та презентації, файли PDF, а також зображення, аудіо- та відеофайли. Завершивши роботу над тестом, можна залишити його в загальному доступі на сайті Proprofs або вбудувати на свою сторінку.

КАНООТ!

Kahoot! дозволяє подавати у форматі опитувань і тестів практично весь навчальний матеріал, розрахований на застосування у класі – вчитель показує матеріал на головному екрані, а в цей час школярі відповідають на запитання і обговорюють інформацію, використовуючи спеціальний клієнт для комп'ютерів або браузер на смартфонах (Android, iOS, Windows Phone). Для того, щоб увійти у віртуальну класну кімнату, учні повинні ввести спеціальний код, який їм надсилає вчитель. Сервіс дозволяє дізнатися, як відповідав на запитання кожен учень, або будувати діаграми успішності всього класу. Школярі можуть стежити за своїми результатами, занесеними у спеціальні таблиці.

CLASSMARKER

У ClassMarker можна робити опитування з різними форматами відповідей; крім звичних варіантів є есе. Щоб почати працювати з

даним сервісом, спочатку необхідно створити віртуальний клас і надіслати коди-запрошення учням. ClassMarker зберігає результати всіх проведених тестів та статистику успішності. Тестові завдання можна вбудовувати на власну веб-сторінку.

PLICKERS

Мобільний додаток для вчителів, що допомагає проводити опитування під час уроку в класі. Учням видаються спеціальні бланки з варіантами відповідей (А, В, С і D), почувши запитання, вони піднімають потрібні картки, які вчитель сканує камерою смартфона. Plickers дозволяє аналізувати результати окремого учня або вивчати статистику усього класу. Додаток працює на Android і iOS.

EASY TEST MAKER

Найцікавіше в Easy Test Maker – можливість створювати завдання, в яких потрібно вибрати правильні та помилкові твердження. Тексти можна відформатувати для зручності читання на планшеті або завантажити у форматах .pdf або .doc, щоб провести тестування у більш традиційному форматі. Easy Test Maker дозволяє створити 25 тестів без можливості експорту у «паперові» формати.

GOOGLE ФОРМИ

Google Форми – частина офісного інструментарію Google Drive. Вважається одним із найшвидших і найпростіших способів створення опитування або тесту. Тестове завдання можна надсилати опитуванню електронною поштою або вбудувати на свій сайт за допомогою спеціального коду. Для прискорення роботи рекомендується додати плагін Flubaroo, який автоматично перевіряє відповіді учнів і ставить оцінки, відповідно до визначених критеріїв.

ОСНОВНІ КРОКИ ЗІ СТВОРЕННЯ ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ НА *GOOGLE ФОРМИ*:

- Зайти на свій *Google диск*, натиснути *Створити*, вибрати *Google Форми*;
- у вікні, яке з'явилося, у білому прямокутнику, на місці напису *Форма без назви*, написати її назву. Вгорі зліва натиснути на такому ж написі (*Форма без назви*), після цього з'явиться вказана Вами назва; під назвою можна написати, за необхідності, пояснення до тесту;
- наступне вікно можна отримати, натиснувши внизу на *іконку зображення*;
- натиснувши на значок *Попередній перегляд*, можна переглянути форму у новому вікні у вигляді, в якому її бачить користувач;
- далі слід натиснути *Налаштування* та вибрати необхідні параметри (кількість відповідей, можливість редагування відповідей тощо);
- зайшовши у розділ *Загальні*, можна обмежити кількість спроб проходження тесту, надати можливість редагувати вже надіслану відповідь тощо;
- у розділі *Презентація* можна побачити хід опитування, написати коментар після відправлення форми тощо;
- зайти у розділ *Тести*. Увімкнувши оцінки, можна автоматизувати оцінювання тесту. У цьому ж розділі можна налаштувати показ оцінки та елементів оцінювання учням;
- після вибору налаштувань необхідно зберегати зміни, натиснувши *Зберегти*;
- створити *Запитання*. Натиснувши на *Ключ опитування*, можна вказати, яке/які з них правильне/правильні. Автоматизована перевірка тесту можлива за умови використання наступних видів

запитань: з варіантами відповідей; прапорці; спадний список; таблиця з варіантами відповіді; сітка прапорців;

- за необхідності перегляду і редагування запитань слід натиснути **Редагувати**;

- готову форму можна надіслати користувачам за допомогою надісланого посилання на електронну пошту через URL-адресу. Для цього у створеній формі у правому верхньому куті слід натиснути **Надіслати Форму**, потім вибрати **Надіслати через**; можна також копіювати посилання і розмістити на сайті або передати іншим шляхом;

- переглянути відповіді користувачів можна, натиснувши спочатку вгорі форми вкладку **Відповіді**, а потім вгорі справа **значок таблиці**, потім натиснути **Створити**. Таким чином Ви знайдете на своєму Google диску **тест** і **таблицю відповідей** на запитання тесту. За потреби, тест можна змінювати.

6. АНКЕТА «МОЇ ОЧІКУВАННЯ ЩОДО ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ»

ERWARTUNGEN AN MEIN SCHULPRAKTIKUM

1. Was erwarte ich von diesem Schulpraktikum? _____

2. Welche Gefühle habe ich, wenn ich an das bevorstehende Praktikum denke?

- Ich freue mich auf ... _____

- Ich habe Angst vor ... _____

• Ich hoffe, dass ..._____

• Gespannt bin ich auf ..._____

• _____

Was möchte ich besonders lernen? _____

Welche Aspekte sind für mich in diesem Praktikum sehr wichtig? _____

Mein/-e Hochschulbetreuer /-in erwartet von mir ..._____

Welche Erwartungen habe ich gegenüber dem /-e Hochschulbetreuer /-in?

Welche Erwartungen habe ich gegenüber dem/der Lehrer/-in? _____

Welche Erwartungen habe ich gegenüber dem/der Schüler/innen? _____

Was könnte mir im Verlauf des Praktikums eher leicht fallen? _____

Was könnte mir im Verlauf des Praktikums eher schwer fallen? _____

Was müsste passieren, damit ich am Ende mit dem Praktikum zufrieden bin? _____

Was müsste passieren, damit ich am Ende mit dem Praktikum unzufrieden bin? _____

Das Praktikum wird nützlich sein für ... _____

**7. АНКЕТИ ДЛЯ САМОАНАЛІЗУ
РІЗНИХ АСПЕКТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

FRAGEBOGEN

Beim Ausfüllen des Beobachtungsbogens achten Sie bitte auf Folgendes:

- Sie sollen die Unterrichtsstunde anhand einer Reihe von Aussagen einschätzen. Lesen Sie dazu jede Aussage aufmerksam durch und wählen Sie die Antwort aus, die Ihrer Meinung nach am besten passt. Es geht um Ihre eigene Meinung, deshalb gibt es keine richtigen oder falschen Antworten.
- Kreuzen Sie das Kästchen an, das zu Ihrer gewählten Antwort gehört.
- Kreuzen Sie in jeder Zeile immer nur ein Kästchen an!
- Schreiben Sie am Ende Ihre Kommentare!

Kurzporträt meiner Praktikumsklasse

Klasse: _____

Deutschlehrer/in: _____

Anzahl der Schüler/innen: _____, davon Mädchen: _____ und Jungen _____

Alter der Schüler/innen: _____

Lehrbuch in Deutsch _____

Sprachniveau _____

Beobachtungsbogen Nr. 1

Wie wichtig sind für Sie persönlich die folgenden Lernziele des Unterrichts?

Datum: _____

Thema der Stunde: _____

		nicht wichtig	weniger wichtig	wichtig	sehr wichtig
1.	Wortschatz: Nutzung treffender Wörter beim Sprechen				
2.	Deutliche und korrekte Aussprache				
3.	Fragen an einen Text stellen können				
4.	Im Gespräch dem Partner zuhören und auf ihn eingehen				
5.	Grammatikalisch richtiges <i>Sprechen</i>				
6.	Grammatikalisch richtiges <i>Schreiben</i>				
7.	Fähigkeit, überzeugend zu argumentieren				
8.	Beherrschung von Rechtschreibung und Zeichensetzung				
9.	Kenntnis wichtiger grammatischer Begriffe (wie z.B. Präsens, Konjunktiv,				

	Adverb)				
10.	Fähigkeit, die wichtigsten Inhalte eines Textes zusammenzufassen				
11.	Fähigkeit, sich Informationen aus dem Internet zu besorgen				
12.	Beherrschung von Grundregeln des Zeitmanagements				
13.	Texte schreiben				
14.	Nachschlagewerke zur Klärung von Fachbegriffen, Fremdwörtern und Sachfragen herangezogen werden				

Ihre Kommentare / Notizen (80-100 Wörter):

Beobachtungsbogen Nr. 2

Datum: _____ Thema der Stunde: _____

Analyse der Aufgaben im Deutschunterricht

Bereich/Aspekt	Ausprägung				Anmerkung / Beispiel
	+	s	-	nb*	
Kann jede Schülerin/jeder Schüler bei dieser Aufgabe eine Lösung finden?					
Werden verschiedene Lösungsmöglichkeiten zugelassen?					
Erleben sich die Schüler/innen bei dieser Aufgabe als selbstständig und verantwortlich?					
Hat die Aufgabe etwas mit der Lebens- und Erlebniswelt der Schüler/innen zu tun?					
Gibt es reale Situationen, die bewältigt werden müssen?					
Können die Schüler/innen individuelle Interessen entdecken bzw. sie weiterentwickeln?					
Können Schüler/innen auf ihre Vorerfahrungen, ihr Mitgebrachtes stolz sein?					
Ist die Möglichkeit, Misserfolg zu haben, bei dieser Aufgabe gering?					
Ist die Aufgabe so gestaltet, dass sie auch für Schüler/innen, die					

langsamer lernen, Erfolgserlebnisse bringt?				
Ist die Aufgabe eine Herausforderung für schneller lernende Schüler/innen mit guter Auffassungsgabe?				
Hat die Schülerin/der Schüler so viel Zeit für die Aufgabe, wie er braucht?				
Sind die Arbeitstechniken, die für diese Aufgabe erforderlich sind, den Schüler/innen bekannt und mit ihnen eingeübt?				
Erfährt die Schülerin/der Schüler, dass Fehler zum Lernprozess gehören und wie man aus Fehlern lernt?				
Können Schüler/innen mit geringen Deutschkenntnissen mit dieser Aufgabe etwas anfangen?				
Bietet die Aufgabe Kontaktmöglichkeiten zu anderen Schüler/innen?				
Kann die Schülerin/der Schüler arbeiten, wenn er sich auf diese Aufgabe nicht konzentrieren kann, sich gestört fühlt oder selbst andere stört?				

**nb – nicht beobachtbar*

4.	sofort konzentriert							erst nach langer Zeit
5.	sofort richtig							erst falsch
6.	leise, ohne Störung anderer							laut, mit Störung anderer
Wie sieht die Kooperation aus?								
7.	gleichberechtigt							nur eine/r bestimmt
8.	mit einseitiger Kontrolle							mit gegenseitiger Kontrolle
9.	intensive Beratung aller							Einzelne schreiben nur ab
Tauchen Probleme auf?								
10	Aufgabe verstanden							Aufgabe nicht verstanden
11	sprachliches Verständnis							sprachliche Überforderung
12	inhaltliches Verständnis							inhaltliche Überforderung
13	Schüler/innen arbeiten konzentriert							werden abgelenkt
14	Schüler/innen beschäftigen sich mit Lerninhalt							beschäftigen sich mit etwas anderem
15	Schüler/innen sind motiviert							Schüler/innen sind lustlos
16	konfliktfreies							Konflikte werden

	Arbeiten							nicht gelöst
Wie werden Probleme bearbeitet und gelöst?								
17	Aufgabe wird nochmals durchdacht							sofortige Hilfe wird angefordert
18	Aufgabe wird nochmals durchdacht							Aufgabe wird verweigert
19	Nachbarn werden gefragt							nur Lehrer/in wird gefragt
20	Probleme werden diskutiert							Probleme werden übergangen

nb = nicht beobachtbar

Bemerkungen (80-100 Wörter): _____

Beobachtungsbogen Nr. 4

Kognitive Aktivierung in der Unterrichtsstunde

Datum: _____ Thema der Stunde: _____

	Die Schülerinnen und Schüler haben in dieser Unterrichtsstunde ...	stimme nicht zu	stimme eher nicht zu	stimme eher zu	stimme zu
Visualisieren	• den Lernstoff in Form einer Zeichnung oder eines Diagramms dargestellt				
	• ein Schaubild entwickelt, um Aspekte des Lernstoffs zu verdeutlichen				
	• ihr eigenes Wissen mit Hilfe einer Mindmap oder einer vergleichbaren Methode visualisiert				
	• Ergebnisse eigener Arbeit in Form eines Plakates, eines Posters oder einer Wandzeitung festgehalten				
Reduzieren / Filtern	• den Lernstoff mit eigenen Worten zusammengefasst				
	• Schlüsselbegriffe zum Stoff gesucht				

Elaborieren / Reflektieren	<ul style="list-style-type: none"> • in einem Text die wesentlichen Aussagen markiert 				
	<ul style="list-style-type: none"> • einen Vortrag schriftlich zusammengefasst 				
	<ul style="list-style-type: none"> • Wichtiges aus einem Text herausgezogen 				
	<ul style="list-style-type: none"> • einen persönlichen „Spickzettel“ für eine Präsentation hergestellt 				
	<ul style="list-style-type: none"> • nach Stichworten etwas vorgetragen 				
	<ul style="list-style-type: none"> • Fragen zur Bedeutung des Lernstoff für den Alltag gestellt 				
	<ul style="list-style-type: none"> • nach Ähnlichkeiten und Querverbindungen zu früher behandeltem Stoff gesucht 				
	<ul style="list-style-type: none"> • nach Ähnlichkeiten und Querverbindungen zu anderen Fächern gesucht 				
	<ul style="list-style-type: none"> • kommentiert, welche Rolle der Lernstoff für sie persönlich spielt 				
	<ul style="list-style-type: none"> • die Stellen oder Passagen identifiziert, die das Verständnis des Textes erschweren 				
	<ul style="list-style-type: none"> • sich gegenseitig schwer 				

	verständliche Stellen eines Textes erklärt				
	<ul style="list-style-type: none"> nach Fehlern, Widersprüchen oder Lücken in einem Text gesucht 				
	<ul style="list-style-type: none"> Aussagen des Lernstoffs kritisch kommentiert 				
Korrigieren / Evaluieren	<ul style="list-style-type: none"> die von ihnen gemachten Fehler selbst korrigiert 				
	<ul style="list-style-type: none"> sich gegenseitig korrigiert 				
	<ul style="list-style-type: none"> sich gegenseitig abgefragt 				
	<ul style="list-style-type: none"> das eigene Lernverhalten selbstkritisch eingeschätzt 				
	<ul style="list-style-type: none"> Material zur Unterstützung der Selbstevaluation eingesetzt, z.B., Selbstkontrollblatt, Bewertungsbogen 				
	<ul style="list-style-type: none"> die Arbeitsergebnisse anderer (Lernpartner oder Gruppen) beurteilt 				
	<ul style="list-style-type: none"> über Lernfortschritte und Lernzuwachs berichtet 				
Recherchieren	<ul style="list-style-type: none"> im Internet nach bestimmten Informationen recherchiert 				

	<ul style="list-style-type: none"> • im Internet in entsprechenden Foren den aktuellen Stand von Kontroversen und Debatten recherchiert 				
	<ul style="list-style-type: none"> • in Wörterbüchern oder Lexika relevante Informationen gesucht 				
Selbststeuerung	<ul style="list-style-type: none"> • selbstständig und ohne Lehrerhilfen nach Informationen gesucht 				
	<ul style="list-style-type: none"> • einen Arbeitsplan entwickelt und befolgt 				
	<ul style="list-style-type: none"> • die Möglichkeit genutzt, Lern- und Arbeitsmaterial selbst auszuwählen 				
	<ul style="list-style-type: none"> • die Möglichkeit genutzt, sich für die Form des Lernens selbst zu entscheiden (Einzelarbeit, Wahl eines Partners, Bildung einer Lerngruppe) 				

Ihre Kommentare / Notizen (80-100 Wörter):

Beobachtungsbogen Nr. 5

Mündliche Mitarbeit von Schüler/innen im Unterricht

Datum: _____ Thema der Stunde: _____

Unterrichtsphase: _____

Tragen Sie bitte hier die mündliche Mitarbeit einzelner Schüler/innen in einer bestimmten Plenumsphase des Unterrichts ein.

Name der Schülerin/ des Schülers	Meldet sich von sich aus	Kommt dran	Wird von mir aufgerufen, ohne sich zu melden	Beitrag ist voll richtig (5) bis ganz falsch (0), ? = unklar	Anmerkung

Beispiel:

Petro	///	/	/	5, 1, ?	beteiligt sich häufig
-------	-----	---	---	---------	--------------------------

Beobachtungsbogen Nr. 6

Unterrichtsstörungen

Datum: _____ Thema der Stunde: _____

Zeit _____

Wer stört? _____

Art der Störung: _____

Beschreibung der Störung: _____

Relevanz*: _____

** eigene Einschätzung z.B. von »ganz unwichtig« (0) bis »extremste Störung« (5)*

Reaktion der Mitschüler/innen: _____

Vermutete Absicht der Schülerin/des Schülers: _____

4. Was lief aus Sicht des/der Lehrers/in bzw. des/der Unibetreuers/in gut in der Stunde? _____

5. Was lief aus Sicht des des/der Lehrers/in bzw. des/der Unibetreuers/in nicht so gut in der Stunde? _____

6. Welche konkreten Hilfen oder Ratschläge habe ich in der Besprechung für mein weiteres Unterrichten oder Studieren erhalten? _____

Beobachtungsbogen Nr. 8

Individuelle Belastungsanalyse im Schulpraktikum

1. Was belastet Sie besonders?

Entscheiden Sie, wo Ihre persönlichen Belastungsschwerpunkte liegen.

(0 = nicht belastend; 1 = etwas belastend; 2 = stärker belastend; 3 = stark belastend; 4 = sehr stark belastend)

	0	1	2	3	4
Interaktion mit Lehrer/in bzw. Hochschulbetreuer/in					
Wünsche/Anordnungen zu meinem Unterricht					
gemeinsame Unterrichtsplanung					
gemeinsame Unterrichtsreflexion					
Meinungen und Urteile über mich					

Meinungen und Urteile über meinen Unterricht					
der persönliche Umgang mit mir					
geringe Wertschätzung meiner Arbeit					
offenere Unterrichtsformen lassen sich nicht umsetzen					
Ihre Kooperationspraxis					
zu wenig Unterstützung und Desinteresse					
Sie funken mir immer in meine Arbeit rein.					
Hospitieren					
aufmerksam mitnotieren					
der Lärmpegel in der Klasse					
geistiges und emotionales Verarbeiten der Hospitationserfahrungen					
die Pausen sind keine Erholung					
Unterricht planen					
Lernziele überlegen und formulieren					
Lernvoraussetzungen einschätzen					
Ideen für einen Unterrichtsverlauf sammeln					
mögliche Unterrichtsstörungen antizipieren					
sich für ein Vorgehen entscheiden					
Stofffülle und Lehrplanzwänge					
lange bzw. erfolglose Suche nach Unterlagen					
Herstellung und Gestaltung von Lehr- und Lernmaterialien (Arbeitsblätter, Folien etc.)					
Unterricht durchführen					
ständig gefordert sein, keine Ruhepausen					
mangelnde Mitarbeit von Schüler/innen					
gleitende Lernstandsdiagnose					
Unterrichtsstörungen					
mit heterogenen Lerngruppen umgehen					
geringe Leistungen der Schüler/innen					
Konflikte mit bestimmten Schüler/innen					

Disziplinprobleme						
unzureichende Autorität in der Klasse						
Umsetzung offener Lernformen						
Begrenztheit meines methodischen Repertoires						
Unterrichtsnachbereitung und Korrekturen						
Interaktion mit Schüler/innen						
Ermahnungen und Bestrafungen						
Beratungsgespräche und Hilfestellungen						
verbale und körperliche Gewalt unter Schüler/innen						
fehlende Zeit und Möglichkeiten zur persönlichen Begegnung						
Zu Hause/Allgemein						
das Gefühl, nie fertig zu sein						
nicht abschalten können, z.B. abends						
nicht abschalten können, z.B. abends						
das Gefühl, meine Familie bzw. Freunde zu vernachlässigen						
der Wechsel von der Hektik des Vormittags zur Ruhe/Einsamkeit am Nachmittag						

2. Der Bereich oder die Bereiche, die mich besonders belasten, sind: _____

3. Wenn Sie einige Ihrer größten Belastungsschwerpunkte identifiziert haben, können Sie nun überlegen, welche Entlastungsstrategien Sie möglicherweise wählen können:

(0 = nicht entlastend; 1 = etwas entlastend; 2 = stärker entlastend; 3 = stark entlastend; 4 = sehr stark entlastend)

	0	1	2	3	4
Mögliche Entlastungsstrategien					
meine Ansprüche an mich und das Praktikum herunterschrauben					
meine Ansprüche an einen/eine Lehrer/Lehrerin herunterschrauben					
meine Ansprüche an die Schüler/innen herunter-schrauben					
mir beim Unterrichten nicht so viel vornehmen					
bei Unterrichtsstörungen gelassener reagieren					
im Unterricht konsequenter handeln					
gezielt an bestimmten Unterrichtstechniken (am »Handwerkszeug«) arbeiten, z.B. Stimme, Arbeitsaufträge, Fragetechnik					
weniger Stundenziele anstreben					
meine Stunden mit Video aufnehmen und gezielt reflektieren (z.B. alleine, im Team, mit dem/der Lehrer/in)					
gezielter hospitieren und beobachten					
von anderen (z.B. Kommiliton/innen, Lehrer/innen) Rat holen					
ausgeruhter sein, länger schlafen, gesünder leben					
meine Berufswahl überdenken					

8. АНКЕТА «ЯК Я ОЦІНЮЮ СВОЮ ПРАКТИКУ»
REFLEXIONSBOKEN ZUM SCHULPRAKTIKUM

Art des Praktikums: _____

Lehrer/in: _____

Schule/Klasse: _____

Datum: _____

Unibetreuer/in: _____

Welche Lernprozesse (Fachkompetenz, Methodenkompetenz, Selbstkompetenz / eigene Lehrerpersönlichkeit) haben Sie in diesem Praktikum an sich wahrnehmen können?

1. Wie beurteilen Sie die Betreuung durch die Lehrerin/den Lehrer?

3. Wie beurteilen Sie die Betreuung durch den Dozenten der Hochschule?

4. Wie bewerten Sie zusammenfassend dieses Praktikum (nach Schulnoten)?

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
Atmosphäre in der Gruppe						Lehrer/-in - Betreuung					
Klassensituation						Dozenten- Betreuung					
Schule						Fachdidaktischer Bezug					
Lernprozesse: L-Persönlichkeit						Schulpädagogischer Bezug					
Lernprozesse: Fachdidaktik/Methodik						Theorie/Praxis- Verknüpfung					

Das Praktikum hat meine Erwartungen erfüllt.

--	--	--	--	--	--

Begründung:

Das Praktikum hat mir Impulse für mein weiteres Studium gegeben.

--	--	--	--	--	--

Begründung:

Das Praktikum hat mir in meiner Berufswahl weitergeholfen.

--	--	--	--	--	--

Begründung:

--

9. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Крецька Ю. А. Методичні рекомендації щодо організації процесу адаптації майбутніх учителів іноземної мови до професійної діяльності засобами діяльності профілюючих кафедр. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2014. 76 с.
2. Методика і технологія. Сім платформ для створення тестів. URL : «Освіта.ua» <https://osvita.ua/school/method/technol/45747/>. (Дата звернення: 07.05.21).
3. Педагогічна практика в системі професійної підготовки вчителя німецької мови (видання 3-є, перероблене) / укл. Т. В. Боднарчук. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2016. 96 с.
4. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Затверджено вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 30 травня 2018 р., протокол № 5. Введено в дію наказом ректора від 30.08.2018 р. № 62-ОД.
5. Практикум з методики викладання німецької мови у середніх навчальних закладах : посібник. Вид. 2-е. доп. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт. 2007. С. 85-88.
6. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних

і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь : Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.

7. Шмирко О. С. Методичні рекомендації щодо забезпечення професійного розвитку майбутніх учителів іноземної мови засобами професійного спрямування навчальних занять з фаху. м. Кам'янець-Подільський : «Каліграф», 2015. 44 с.

8. Anleitung zur Entwicklung von Fragebögen in Praxiserkundungsprojekten. *DLL*. Goethe-Institut, 2013. 2 S.

9. Anleitung zur Erkundung der eigenen Praxis mit Hilfe von Feldnotizen. *DLL*. Goethe-Institut, 2013. 2 S.

10. Aufgaben, Übungen, Interaktion / Funk H. u.a. Stuttgart, Ernst Klett Sprachen GmbH. 2017. 184 S.

11. Beispiel einer PEP-Dokumentation. *Handbuch DLL*. Goethe-Institut, 2013. 3 S.

12. Beliebte Zungenbrecher. URL : <http://www.kidsweb.de/schule/zungenbrecher.html> (Abgerufen am: 11.11.20).

13. Böhmann M., Schäfer-Munro R. Kursbuch Schulpraktikum: Unterrichtspraxis – Didaktisches Grundwissen – Trainingsbausteine (Beltz Pädagogik). Weinheim und Basel : Beltz Verlag. 2005. 238 S. ·

14. Legutke M. *DLL – Zehn Schritte zum PEP*. Goethe-Institut, 2012. 2 S.

15. Materialien für die Praktikumsnachbereitung. URL : http://www.provinz.bz.it/bildungsfoerderung/downloads/Bsp_PraktikumsnaPra_BBS_Hannover.pdf. (Abgerufen am: 10.10.20).

16. Materialien für die Praktikumsvorbereitung. URL : http://www.provinz.bz.it/bildungsfoerderung/downloads/Bsp_Praktikumsvorb_BBS_Hannover.pdf. (Abgerufen am: 02.10.20).

17. Schmyrko O. Materialien für die Berufspraxis. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Каліграф», 2017. 82 с.

18. Von einer offenen Frage zu einer kleinen feinen PEP-Frage. *DLL*. Goethe-Institut, 2013. 1 S.

ДОДАТКИ

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ТА УМІНЬ УЧНІВ

Практикант керується такими критеріями оцінки сформованих навичок та умінь учнів з іноземної мови:

Говоріння

Бали	Критерії
1.	Учень відтворює окремі односкладові слова.
2.	Учень відтворює окремі базові словосполучення і фрази з опорою на зразок.
3.	Учень відтворює прості непоширені речення з опорою на зразок.
4.	Учень вживає прості фрази і речення, робить короткі повідомлення за темами, ставить питання та відповідає на них, спираючись на зразок, допускаючи помилки, які не заважають розумінню. Реагує на репліки вчителя і однокласників.
5.	Учень вміє робити повідомлення простими реченнями на запропоновані / підготовлені теми, ставити запитання і відповідати на них у зв'язку з навчальною ситуацією з опорою на зразок, допускаючи помилки. Які не заважають спілкуванню.
6.	Учень вміє висловлюватись з підготовлених повсякденних тем відповідно до навчальної ситуації, малюнка, починати і закінчувати розмову, погоджуватись або не погоджуватись, допускаючи помилки, які не заважають спілкуванню.
7.	Учень вміє зв'язно висловлюватись відповідно до навчальної ситуації, малюнка, робити повідомлення з теми, передавати зміст прочитаного, почутого або побаченого, вести бесіду,

	вживаючи мовленнєві кліше, запитання різних типів в стандартних ситуаціях спілкування, допускаючи незначні помилки.
8.	Учень вміє логічно висловлюватись з підготовленої теми відповідно до навчальної ситуації, а також у зв'язку зі змістом побаченого, почутого або прочитаного, висловлюючи своє ставлення до предмета мовлення; учень вміє вести бесіду в стандартних ситуаціях спілкування, вживаючи короткі і розгорнуті репліки, аргументувати свою точку зору щодо предмета обговорення, допускаючи незначні помилки.
9.	Учень вміє логічно висловлюватись із вивчених тем, передати зміст прочитаного, побаченого або почутого, вести бесіду з носіями мови за умови відсутності діалектних особливостей та чіткої вимови.
10.	Учень вміє спонтанно висловлюватись на запропоновані теми, творчо використовувати опанований матеріал, бере активну участь в обговоренні різноманітних тем, вміє аргументовано пояснити свою точку зору, вести бесіду з носіями мови, відчуваючи певні труднощі тільки за умови наявності діалектних особливостей в їх мовленні.
11.	Учень вміє спонтанно висловлюватись з широкого кола тем та підтем, вести бесіду з носіями мови, оцінюючи отриману інформацію, аргументуючи недоліки та переваги кожної точки зору.
12.	Учень вміє вільно висловлюватись та вести бесіду на будь-яку тему, гнучко та ефективно використовувати іноземну мову без особливих зусиль.

Аудіювання

Бали	Критерії
1.	Учень розпізнає на слух вивчені окремі односкладові слова у мовленні вчителя, які звучать в уповільненому темпі.
2.	Учень розпізнає на слух окремі базові словосполучення та фрази у мовленні вчителя, які звучать в уповільненому темпі.
3.	Учень розпізнає на слух окремі прості непоширені речення та мовленнєві кліше у мовленні вчителя, які звучать в уповільненому темпі, а також розпорядження і прохання вчителя.
4.	Учень розпізнає на слух прості речення, фрази та мовленнєві кліше, пред'явлені у нормальному темпі вчителем або у звукозапису, а також розпорядження і прохання вчителя з першого пред'явлення.
5.	Учень розуміє основний текст невеликих за обсягом текстів, побудованих на засвоєному матеріалі за певною тематикою або оголошень, які пред'явлені у нормальному темпі вчителем або у звукозапису.
6.	Учень розуміє основний зміст коротких текстів або оголошень, які містять 1-2 невідомих слова, про значення яких можна здогадатися з контексту, пред'явлених у нормальному темпі вчителем або у звукозапису.
7.	Учень розуміє основний зміст запропонованих текстів, що містять певний відсоток невідомих слів, про значення яких можна здогадатися, пред'явлених учителем або у звукозапису.
8.	Учень розуміє основний зміст стандартного мовлення за вивченими темами та змісти автентичних текстів, що містять відповідний відсоток невідомих слів, про зміст яких можна здогадатися. Учень вловлює основний зміст іншомовних відео, якщо вони пов'язані з вивченими темами та їх передача ведеться

	уповільнено і чітко.
9.	Учень розуміє основний зміст досить тривалого мовлення з певним відсотком невідомих слів, про значення яких можна здогадатися або незнання яких не заважає розумінню основного змісту; розуміє основний зміст відео, фільмів за умови, якщо вони ведуться чітко у нормальному темпі та стандартною мовою.
10.	Учень розуміє основний текст тривалого мовлення з певним відсотком незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися або незнання яких не заважає розумінню основного змісту; розуміє основний зміст іншомовних відео, які можуть вестися за наявності окремих діалектних особливостей при умові їх чіткого ведення.
11.	Учень розуміє тривале мовлення за наявності діалектних особливостей, а також іншомовні відео за умови їх чіткого ведення.
12.	Учень розуміє тривале мовлення та іншомовні відео без особливих зусиль.

Письмо

Бали	Критерії
1.	Учень вміє писати букви, окремі односкладові слова.
2.	Учень вміє писати окремі базові словосполучення.
3.	Учень вміє писати прості непоширені речення.
4.	Учень вміє написати коротеньку листівку з поздоровленням, писати нескладні диктанти.
5.	Учень вміє писати диктанти, допускаючи незначні помилки, заповнюючи анкету, форму.
6.	Учень вміє написати особистого листа, допускаючи незначні

	помилки.
7.	Учень вміє написати невеликий твір за пройденою темою або особистого листа на повсякденну тематику, допускаючи незначні помилки.
8.	Учень вміє писати твір за пройденими темами, скласти план переказу тексту, зробити нотатки.
9.	Учень вміє написати твір на запропоновану тему з висловлюваннями та обґрунтуванням своєї власної думки з того чи іншого приводу, на ту чи іншу подію.
10.	Учень вміє написати твір або скласти доповідь у письмовій формі, висловлюючи своє ставлення до тієї чи іншої проблеми, написати особистого листа, піднімаючи складні питання, обґрунтовуючи свою точку зору.
11.	Учень вміє передати свої міркування з широкого кола питань, в письмовій формі, використовуючи складні граматичні явища, написати резюме.
12.	Учень вміє написати анотацію на запропонований матеріал, резюме, твір, доповідь, заповнити анкету правильно оформлених у мовному відношенні без особливих зусиль.

Читання

Бали	Критерії
1.	Учень розпізнає та читає окремі односкладові слова.
2.	Учень розпізнає та читає окремі базові словосполучення.
3.	Учень читає та розуміє окремі прості непоширені речення, допускаючи незначні помилки.
4.	Учень вміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту дуже короткі прості тексти, побудовані на засвоєному матеріалі.

5.	Учень вміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту короткі тексти, які можуть містити 1-2 невідомих слова, про значення яких можна здогадатись з контексту.
6.	Учень вміє читати з повним розумінням короткі тексти, які можуть містити певний відсоток невідомих слів, про значення яких можна здогадатись з контексту.
7.	Учень вміє читати з повним розумінням короткі тексти, які містять певний відсоток невідомих слів про значення яких можна здогадатись; знаходить потрібну інформацію з повсякденних матеріалів, таких як оголошення, розклад, меню.
8.	Учень читає з повним розумінням тексти, які містять певний відсоток невідомих слів, про значення яких можна здогадатися, знаходить потрібну інформацію, аналізує її та робить висновки.
9.	Учень читає з повним розумінням адаптовані тексти, знаходить потрібну інформацію, аналізує та робить висновки.
10.	Учень читає з повним розумінням адаптовані тексти, статті, доповіді на сучасні теми, розуміє сучасну літературну прозу, вміє аналізувати та робити висновки, порівнюючи отриману інформацію з власним досвідом для подальшого її використання.
11.	Учень читає з розумінням основного змісту неадаптовані тексти, статті, доповіді, аналізує, зіставляє отриману інформацію для подальшого її використання.
12.	Учень читає з повним розумінням неадаптовані тексти, статті, доповіді, аналізує, зіставляє отриману інформацію для подальшого її використання.

2. ЛЕКСИКА КЛАСНОГО ВЖИТКУ

Organisation der Unterrichtsstunde

1.	Guten Morgen, (Kinder)! Setzt euch (Setzen Sie sich)!	Доброго ранку, (діти)! Сідайте!
2.	Wo ist das Klassenbuch (die Kreide, der Lappen, der Zeigestock)?	Де класний журнал (крейда, ганчірка, указка)?
3.	Halten wir den Appell ab.	Зробимо перекличку.
4.	Ich werde die Schüler bei (mit) Familiennamen nennen.	Я називатиму прізвища учнів.
5.	Steht auf, Kinder.	Встаньте, діти.
6.	Antwortet (Antworten Sie) vom Platz aus!	Відповідайте з місця.
7.	Wer fehlt heute? Fehlt heute jemand? Sind heute alle da?	Хто сьогодні відсутній? Сьогодні є хтось відсутній? Усі присутні сьогодні?
8.	Warum fehlen ... und ...? Warum fehlt er (sie)? Ist sie/er krank?	Чому ... і ... відсутні? Чому він (вона) відсутні? Він (вона) хворий (хвора)?
9.	Wer hat (heute) Dienst (Klassen-, Ordnungsdienst)?	Хто (сьогодні) черговий?
10.	Der wievielte ist heute? / Den wievielten haben wir heute? Welches Datum haben wir heute?	Яке сьогодні число? Яка дата?
11.	Welcher Tag (Wochentag) ist heute?	Який сьогодні день тижня?
12.	Schreib (Schreiben Sie) das heutige Datum an die Tafel! Schreibt (Schreiben Sie) das Datum in die Hefte!	Запиши (запишіть) сьогоднішню дату на дошці! Запиши (запишіть) дату у зошитах!
13.	Das Datum liest man richtig so ...	Правильно читати дату слід так ...
14.	Wisch (Wischen Sie) bitte die Tafel sauber ab!	Витріть, будь ласка, дошку!
15.	Ist die Klasse zur Stunde bereit? Ist die Tafel sauber? Ist die Kreide da?	Клас до уроку готовий? Дошка чиста? Крейда є?

16.	Der Lappen ist zu trocken (zu nass).	Ганчірка дуже суха (мокра).
17.	Warum hast du in der letzten Stunde gefehlt?	Чому тебе не було на останньому уроці?
18.	Machen Sie (mach, macht) den Lappen (Schwamm) nass!	Намочіть (намочи) ганчірку (мочалку)!
19.	Die Klasse ist nicht sauber.	Клас не прибраний.
20.	Öffne (Öffnen Sie) / schließe (schließen Sie) bitte das Fenster!	Відкрий (відкрийте) / закрий (закрийте) вікно, будь ласка!
21.	Lüften Sie (lüftet, lüfte) die Klasse in der Pause!	Провітріть (провітри) на перерві класну кімнату.
22.	Holen Sie (holt, hole) Kreide.	Принесіть (принеси) крейду.
23.	Legen Sie (legt, lege) alles Nötige bereit!	Приготуйте (приготуй) усе необхідне!
24.	Kommen Sie (komm, kommt) bitte herein!	Заходьте (заходь), будь ласка!
25.	Warum so spät? Was ist los?	Чому так пізно? Що трапилося?
26.	Setzen Sie sich (setzt euch, setz dich) auf Ihren (deinen) Platz!	Сідайте (сідай) на своє місце!
27.	Sie haben sich (ihr habt euch, du hast dich) verspätet. Haben Sie (habt ihr, hast du) eine Entschuldigung?	Ви (ти) запізнилися (запізнився). Яка причина?
28.	Und jetzt an die Arbeit.	А тепер – до роботи.
29.	Beeilen Sie sich (beeile dich, beeilt euch)! Nicht alle sind zur Stunde bereit.	Поспішіть (поспіши)! Не всі ще готові до уроку.
30.	Wir beginnen unsere Stunde mit der Wiederholung.	Ми розпочнемо наш урок з повторення.
31.	Warten Sie (wartet, warte) einen Augenblick!	Зачекайте (зачекай) хвилинку!
32.	..., Sie stören (ihr stört, du störst) Ihre (eure, deine) Nachbarin.	..., ви (ти) заважаєте (заважаєш) своїй сусідці.
33.	Passen Sie (passt, pass) auf!	Будьте уважні (будь уважним)!
34.	Hören Sie (hört, höre) (gut) zu!	Слухайте (слухай) уважно!

Phonetische Vorübungen

1.	Heute beginnen wir mit den phonetischen Vorübungen.	Сьогодні ми почнемо з фонетичних вправ.
2.	Zuerst hören Sie (hört) mir zu.	Спочатку уважно послушайте мене.
3.	Sprechen Sie alle mir nach! Fertig? Los!	Повторюйте всі за мною. Готові? Розпочали!
4.	Bitte, noch einmal, diesmal aber ein bisschen schneller.	Ще раз, будь ласка, але швидше.
5.	Um diesen Laut richtig auszusprechen beginnen Sie (beginnt, beginne) so...	Щоб правильно вимовити цей звук, розпочинайте (розпочинай) так...
6.	Sie sprechen (ihr sprecht, du sprichst) diesen Laut falsch aus.	Ви вимовляєте (ти вимовляєш) цей звук неправильно.
7.	Hören Sie (hört) zu, wie ich ihn ausspreche.	Послухайте (послухай) як я його вимовляю.
8.	Dieser Laut soll länger sein.	Цей звук має бути довшим.
9.	Sie müssen (ihr müsst, du musst) diese Laute üben.	Вам (тобі) потрібно потренувати вимову цих звуків.
10.	Wir üben jetzt Wörter mit diesen Lauten.	Зараз ми потронуємося вимовляти слова із цими звуками.
11.	Sagt es alle zusammen. (Bitte, alle im Chor.)	А зараз вимовляємо хором.
12.	Wieder einmal mir nach.	Ще раз повторіть за мною.
13.	Jetzt noch einmal. Ein bisschen (etwas) schneller.	Зараз ще раз. Трішки швидше.
14.	Wie wird dieser Buchstabe gelesen?	Як читається ця буква?
15.	Wie wird dieser Vokal in der offenen Silbe ausgesprochen?	Як вимовляється цей голосний у відкритому складі?
16.	Auf welcher Silbe liegt die Betonung in diesem Wort?	Який склад у цьому слові наголошений?

17.	Dieses Wort bekommt im Satz eine starke Satzbetonung.	Це слово має логічний наголос у реченні.
18.	So muss dieses Wort ausgesprochen werden.	Ось та слід вимовляти це слово.
19.	Ich spreche diese Sätze noch einmal vor.	Я повторю ці речення ще раз.
20.	Beachten Sie (beachtet, beachte) meine Aussprache!	Зверніть (зверни) увагу на мою вимову!
21.	Wir üben jetzt.	Зараз ми потренуємося.
22.	Ich lese den Satz zweimal vor, damit Sie (ihr) ihn deutlich hören (hört).	Я прочитаю речення двічі, що ви добре його почули.
23.	Jetzt sind Sie (bist du) dran. Lesen Sie (lies) diesen Satz vor!	Зараз Ваша (твоя) черга. Читайте (читай) це речення вголос.
24.	Welche Wörter werden in diesem Satz betont?	Які слова у цьому реченні наголошені?
25.	Die Betonung liegt auf der ersten Silbe.	Наголос на першому складі.
26.	Setzen Sie (setzt, setze) die Betonungszeichen!	Позначте (познач) наголос!
27.	Lesen Sie (lest, lies) mit der richtigen Tonführung und den richtigen Betonungen!	Прочитайте (прочитай) з правильною інтонацією і правильним наголосом!
28.	Haben Sie (habt ihr) die Pause nach ... bemerkt?	Ви помітили (ти помітив) паузу після ...?
29.	Zunächst korrigieren wir die Sprechfehler.	Спочатку виправимо помилки у вимові.
30.	Man muss diesen Fehler vermeiden.	Цих помилок потрібно уникати.
31.	Man hört keine Endung. Bitte, noch einmal.	Не чути закінчення. Ще раз, будь ласка.
32.	Beachten Sie (beachtet, beachte) die richtige Aussprache der Konsonanten!	Зверніть (зверни) увагу на правильну вимову приголосних!
33.	Jetzt wiederholen wir diesen Satz alle im Chor bitte.	Зараз повторюємо це речення хором, будь ласка.

34.	Warum sprechen Sie (sprecht ihr, sprichst du) nicht mit?	Чому Ви (ти) не повторюєте (повторюєш) з нами?
-----	--	--

Kontrolle der Hausaufgabe

1.	Zunächst frage ich die Hausaufgabe ab!	Спочатку я опитаю домашнє завдання.
2.	Jetzt wollen wir die Hausaufgabe kontrollieren. / Jetzt kontrollieren (prüfen) wir die Hausaufgabe.	Зараз перевіримо домашнє завдання.
3.	Das Erste, was wir zu klären haben, wäre...	Перше, що нам потрібно в'яснити, це ...
4.	Das Erste, was wir heute tun werden, ist...	Перше, що ми сьогодні будемо робити, це ...
5.	Habt ihr viel für (zu) heute auf? Habt ihr für (zu) heute viel auf (bekommen)?	На сьогодні багато було задано?
6.	Was war für heute auf?	Що було задано додому на сьогодні?
7.	Wie lautet die Hausaufgabe für heute?	Яке було домашнє завдання?
8.	Was habt ihr für (zu) heute auf? Was habt ihr für (zu) heute vorbereitet? Antworte (auf) deutsch (ukrainisch)!	Що було задано на сьогодні? Відповідайте (відповідай) німецькою (українською)!
9.	Habt ihr auch die Wörter zum Thema (zur Stunde) gelernt?	Ви також вивчили слова до теми (до уроку)?
10.	Habt ihr auch das Gedicht auswendig gelernt?	Ви також вивчили вірш напам'ять?
11.	Wie viele Übungen habt ihr vorbereitet (angefertigt, gemacht)?	Скільки вправ ви підготували на сьогодні?
12.	Habt ihr die Übungen schriftlich oder mündlich vorbereitet (angefertigt, gemacht)?	Ви виконували вправи усно чи письмово?
13.	Wer hat die Hausaufgabe nicht gemacht?	Хто не виконав домашнього завдання?
14.	Was hast du nicht gemacht?	Що ти не зробив?

15.	Warum bist du nicht vorbereitet?	Чому ти не підготувався до уроку?
16.	Was hast du nicht verstanden? Was hast du nicht übersetzt?	Що ти не зрозумів? Що ти не переклав?
17.	Ist die Hausaufgabe schwer?	Домашнє завдання важке?
18.	..., wo ist dein Heft?	Де твій зошит?
19.	Wir beginnen unsere Stunde mit der Leistungskontrolle.	Ми розпочинаємо наш урок з індивідуального опитування.
20.	Schlagt eure Bücher und Hefte zu!	Закрийте підручники і зошити!
21.	Ich frage die Wörter zum Text ab. Wer sie weiß, meldet sich.	Я запитую слова до тексту. Хто знає, підніміть руку.
22.	Schlagt eure Hefte auf! Wir wollen jetzt die schriftlichen Übungen kontrollieren.	Відкрийте зошити. Ми перевіримо зараз письмові вправи.
23.	..., kommt an die Tafel!	..., йдіть до дошки!
24.	..., teile die Tafel in zwei Teile (Spalten) ein.	..., розділи дошку на дві частини (колонки).
25.	..., nimm die Kreide und schreibe die Übung (die Wörter) an die Tafel.	..., візьми крейду і запиши вправу (слова) на дошці.
26.	..., ist alles richtig?	..., все правильно?
27.	Sind an der Tafel Fehler? Hat ... alles richtig geschrieben?	На дошці є помилки? ... все вірно написав (ла)?
28.	Wer hat einen Fehler bemerkt (gefunden)?	Хто помітив помилку?
29.	Welche Fehler seht ihr an der Tafel? Wo ist ein Fehler?	Які помилки ви бачите на дошці? Де помилка?
30.	Sag(e) nicht vor! Nicht vorsagen!	Не підказуй! Не підказувати!
31.	Das Substantiv muss man großschreiben (... wird großgeschrieben).	Іменник слід писати з великої букви.
32.	Das Verb schreibt man klein (... wird kleingeschrieben).	Дієслово пишеться з малої букви.
33.	Die Endung des Wortes ... ist falsch.	Закінчення слова

	Man schreibt	неправильне. Слід писати ...
34.	Die Wortfolge ist falsch (nicht richtig). Man schreibt....	Порядок слів неправильний. Слід писати ...
35.	Die Präposition ... wird mit dem Dativ gebraucht.	Прийменник ... вживається з давальним відмінком.
36.	Das trennbare Präfix steht am Ende des Satzes.	Відокремлюваний префікс стоїть на останньому місці у реченні.
37.	Das Verb ... bildet das Perfekt mit dem Hilfsverb ...	Дієслово ... утворює перфект з допоміжним дієсловом ...
38.	..., bist du mit dem Schreiben fertig?	..., ти уже написав?
39.	..., komm an die Tafel und verbessere die Fehler!	..., іди до дошки і виправ помилки!
40.	Sind noch weitere Fehler an der Tafel?	Ще є помилки на дошці?
41.	Hat ... alle Buchstaben richtig geschrieben? Wie ist das Wort im Buch geschrieben?	... написав усі літери вірно? Як слово написано у підручнику?
42.	..., nimm dein Lehrbuch (Tagebuch) und komm nach vorn (zu mir).	..., візьми підручник (щоденник) і вийди на клас (до мене).
43.	Sie dürfen (ihr dürft, du darfst) sitzen bleiben.	Ви можете (ти можеш) сидіти.
44.	Sie brauchen (ihr braucht, du brauchst) nicht aufzustehen.	Не потрібно вставати.
45.	Jetzt antworten Sie (antwortet, antworte) vom Platz aus.	Зараз відповідайте (відповідай) з місця.
46.	Lesen Sie (lest, lies) den Satz vor!	Читайте (читай) речення вголос.
47.	Können Sie (könnt ihr, kannst du) antworten?	Ви можете (ти можеш) відповідати?
48.	Lesen Sie (lest, lies) die Übung im Heft!	Читайте (читай) вправу із зошита.
49.	Erzählen Sie (erzähle) alles, was Sie (du) von ... wissen (weiß).	Розкажіть (розкажи) все, що ви (ти) знаєте (знаєш) про ...

50.	Versuchen Sie (versucht, versuche) es einfacher zu sagen!	Спробуйте (спробуй) сказати це простіше!
51.	Ist diese Frage schwierig?	Це питання складне?
52.	Wer möchte noch etwas hinzufügen?	Хто щось хоче доповнити?
53.	Warten Sie (warte), bis Sie dran sind (bis du dran bist).	Зачекайте (зачекай), доки дійде черга.
54.	Wer es weiß, meldet sich.	Хто знає, підніміть руку.
55.	Nehmt die Hand runter.	Опустіть руки.
56.	Können Sie (kannst du) eine bessere Erklärung geben?	Ви можете (ти можеш) краще пояснити?
57.	Nennen Sie (nennt, nenne) ein Beispiel!	Наведіть (наведи) приклад!
58.	Finden Sie (findet, finde) eine Antwort im Text!	Знайдіть (знайди) відповідь у тексті!
59.	Das ist eine gute Antwort.	Це гарна відповідь.
60.	Es genügt (reicht). (Genug.)	Досить.
61.	Jetzt teile ich die Klasse paarweise ein.	Зараз я розділю клас на пари.

Einführung und Festigung des neuen Stoffes

1.	Was haben wir voriges Mal in Grammatik behandelt (durchgenommen)?	Що ми проходили минулого разу з граматики?
2.	Heute nehmen wir einen neuen Text durch.	Сьогодні ми працюватимемо з текстом.
3.	Heute beginnen wir einen neuen Paragraphen (zu lesen).	Сьогодні ми починаємо новий параграф.
4.	Heute haben wir Hauslektüre.	Сьогодні у нас домашнє читання.
5.	Die neuen Wörter schreibe ich an die Tafel. Ich erkläre die neuen Wörter.	Я напишу на дошці нові слова. Я поясню значення нових слів.
6.	Passt auf (merkt euch), wie man diese	Зверніть увагу на написання

	Wörter schreibt.	нових слів.
7.	Wir wollen die neuen Wörter lesen. Ich lese vor. Hört aufmerksam zu! Wiederholt im Chor! Alle zusammen! Wiederholt alle!	Давайте прочитаємо нові слова. Я читатиму вголос. Слухайте уважно! Повторюйте хором! Усі разом! Повторюйте разом!
8.	Jetzt nehmt die Vokabelhefte! Wir tragen die Wörter ins Vokabelheft ein. Schreibt die Wörter von der Tafel ab! Schreibt die Wörter in eure Vokabelhefte! Schreibt alle mit!	Візьміть свої словнички. Ми записуємо нові слова у словнички. Запишіть слова з дошки. Запишіть слова у ваші словнички. Пишемо усі разом!
9.	Heute erkläre ich euch ein neues grammatisches Thema.	Сьогодні я поясню вам нову граматичну тему.
10.	Erinnern wir uns daran, was wir gelernt haben.	Давайте пригадаємо, що ми вивчили.
11.	Wir werden uns heute auf die Kontrollarbeit in ... vorbereiten.	Сьогодні ми готуватимемося до контрольної роботи.
12.	Zunächst sprechen wir von ...	Спочатку ми поговоримо про ...
13.	Versuchen Sie (versucht, versuche) zu erraten!	Спробуйте (спробуй) відгадати.
14.	Erraten Sie (errate) mal.	Відгадайте (відгадай).
15.	Ich stelle Ihnen (euch, dir) eine Zwischenfrage.	Я поставлю вам (тобі) навідне питання.
16.	Wiederholen wir alle Wörter und Wendungen, die wir heute gelernt haben.	Давайте повторимо усі слова та вирази, які ми сьогодні вивчили.
17.	Nennen wir einige Beispiele für ...	Наведемо деякі приклади на...
18.	Beeile dich,	Поспіши,
19.	Es genügt für heute. (Schluss für heute. Es ist genug für heute.)	На сьогодні досить.

20.	Das nächste Mal sprechen wir mehr über ...	Наступного разу ми більше поговоримо про ...
21.	Stellen Sie (stellt) Fragen an mich.	Запитуйте (запитуй) мене.
22.	Ich möchte abschließend sagen, dass...	На завершення я хочу сказати, що ...

Grammatikunterricht

1.	Heute behandeln wir einen neuen grammatischen Stoff.	Сьогодні ми вивчатимемо новий граматичний матеріал.
2.	Beachten Sie (beachtet, beachte) den richtigen Gebrauch der Adverbien!	Зверніть (зверни) увагу на правильне вживання прислівників!
3.	Statt... kann man ... gebrauchen.	Замість ... можна вживати ...
4.	Verwenden Sie (verwendet, verwende) in diesem Satz die verbale Form...!	Вживайте (вживай) у цьому реченні дієслівну форму ...
5.	Hier gibt es wenig Grammatik zu erklären.	Тут небагато граматичного матеріалу, який потребує пояснення.
6.	Ändern Sie (ändert, ändere) den Satz so, dass er mit ... beginnt.	Змініть (зміни) речення так, щоб воно починалося з ...
7.	Beachten Sie (beachtet, beachte) die Wortfolge!	Зверніть (зверни) увагу на порядок слів.
8.	Da haben Sie (habt ihr, hast du) eine einfache Regel zur Anleitung.	Ось просте правило, яким потрібно керуватися.
9.	Hier ist diese Regel.	Ось це правило.
10.	Das ist eine Ausnahme aus der allgemeinen Regel.	Це виняток із загального правила.
11.	Bilden Sie (bildet, bilde) Sätze! Verwenden Sie (verwendet, verwende) dabei...!	Утворіть (утвори) речення, використовуючи ...
12.	Berichtigen Sie (berichtigt, berichtige) diesen Satz und erklären Sie (erklärt, erkläre) ... !	Виправте (виправ) це речення і поясніть (поясни) ...

13.	Passen Sie (passt, pass) auf, wenn Sie (ihr, du) Sätze bilden (bildet, bildest).	Будьте уважні (будь уважним), коли ви (ти) будете (будуєш) речення.
14.	Merken Sie sich (merkt euch, merke dir), dass hier der Artikel fehlt.	Запам'ятайте (запам'ятай), що артикль тут відсутній.
15.	Wie erklären Sie (erklärt ihr, erklärt du) das?	Як ви (ти) це поясните (поясниш)?
16.	Gebrauchen Sie (gebraucht, gebrauchte) den entsprechenden Artikel!	Вставте (встав) відповідний артикль.
17.	Jetzt lesen Sie (lies) den Satz selbst durch und prüfen Sie (prüfe), ob alles richtig ist.	Зараз самі (сам) прочитайте (прочитай) речення і перевірте (перевір), чи все правильно.
18.	Merken Sie sich (merkt euch, merke dir) die Stelle des Artikels!	Зверніть (зверни) увагу на місце артикля.
19.	Nennen Sie (nennt, nenne) einige Beispiele zum Gebrauch... !	Наведіть (наведи) декілька прикладів вживання...
20.	In welchem Kasus steht das Substantiv?	У якому відмінку вжито іменник?
21.	Bilden Sie (bilde) Substantive von jedem der folgenden Verben!	Утворіть (утвори) іменники від кожного із цих дієслів.
22.	Wie lautet die Pluralform des Wortes...?	Утворіть множину від слова...
23.	Schreiben Sie (schreibe) die Pluralform des Wortes ... auf!	Запишіть (запиши) форму множини від слова...
24.	Machen wir die Übung mit diesen Wörtern!	Виконаємо вправу із цими словами.
25.	Vergessen Sie (vergesst) die Stelle des Subjekts und des Prädikats!	Не забувайте про місце підмета і присудка.
26.	... wird in der dritten Person Singular gebraucht.	... вживається у третій особі однини.
27.	Wie wird dieses Verb konjugiert?	Як відмінюється це дієслово?
28.	Die Form der Vergangenheit dieses Verbs lautet....	Форма минулого часу дієслова ... така: ...

29.	Können Sie (könnt ihr, kannst du) unregelmäßige Verben im Text finden?	Знайдіть (знайди) у тексті неправильні дієслова.
30.	Gebrauchen Sie (gebraucht, gebrauche) das Verb im Passiv!	Вживайте (вживай) дієслово у пасивному стані.
31.	Merken Sie sich (merkt euch, merke dich) die richtige Form!	Запам'ятайте (запам'ятай) правильну форму!
32.	Die Wortfolge ist falsch. Man muss mit dem Subjekt beginnen.	Порядок слів неправильний. Речення слід починати з підмета.
33.	Wandeln Sie (wandelt, wandle) die Aussagesätze in die Fragesätze um! Setzen Sie (setzt, setze) diesen Aussagesatz in die Frageform!	Перетворіть (перетвори) розповідне речення у питальне.
34.	Sagen Sie (sagt, sage), wie wird die Frageform gebildet?	Скажіть (скажи), як утворюється питальна форма?
35.	Erklären Sie (erklärt, erkläre) den Unterschied zwischen...!	Поясніть (поясни) різницю між...
36.	Sie haben (ihr habt, du hast) grammatische Fehler gemacht.	Ви допустили (ти допустив) граматичні помилки.
37.	Beachten Sie (beachtet, beachte) die grammatische Regel!	Зверніться (звернися) до граматичного правила.
38.	Es wäre besser hier den Infinitiv zu gebrauchen.	Тут краще вживати інфінітив.
39.	Bestimmen Sie (bestimmt, bestimme) die Zeitform des Verbs!	Визначте (визнач) часову форму дієслова.
40.	Wie meinen Sie (meint ihr, meinst du), welche Zeitform soll hier gebraucht werden?	Як ви (ти) вважаєте (вважаєш), яку часову форму тут слід вживати?
41.	Wie heißt die Konstruktion...?	Як називається конструкція...?
42.	Bilden Sie (bildet, bilde) andere Sätze nach derselben Regel!	Утворіть (утвори) інші речення за цим правилом.
43.	Die Wortfolge ist richtig, aber....	Порядок слів вірний, але...
44.	Beachten Sie (beachtet, beachte) die	Зверніть (зверни) увагу на

	invertierte Wortfolge in diesem Satz!	зворотній порядок слів у цьому реченні.
45.	Finden Sie (findet, finde) die Sätze mit der invertierten Wortfolge.	Знайдіть (знайди) речення із зворотнім порядком слів.
46.	Ergänzen Sie (ergänzt, ergänze) die folgenden Sätze mit eigenen Wörtern!	Доповніть (доповни) ці речення власними словами.
47.	Nennen Sie (nennt, nenne) die Hauptglieder des Satzes!	Назвіть (назви) головні члени цього речення.
48.	Gebrauchen Sie (gebraucht, gebrauchte) das richtige Hilfsverb!	Підберіть (підбери) правильне допоміжне дієслово.
49.	Bilden Sie (bildet, bilde) den Satz aus folgenden Wörtern.	Утворіть (утвори) речення із наступних слів.
50.	Dieser Satz ist richtig gebildet.	Це речення утворене правильно.
51.	Ergänzen Sie (ergänzt, ergänze) jeden Satz mit...!	Доповніть (доповни) кожне речення ...

Wir lernen neue Wörter

1.	Heute werden wir einige neue Wörter und Wendungen lernen.	Сьогодні ми вивчимо деякі нові слова і вирази.
2.	Versucht, die Bedeutung dieses Wortes zu erschließen.	Постарайтеся здогадатися про значення цього слова.
3.	Dieses Wort hat zwei (mehrere) Bedeutungen.	Це слово має два (більше) значення.
4.	Sie müssen (ihr müsst, du musst) die beiden Wörter (Wendungen) genau unterscheiden.	Ви повинні (ти повинен) ці два слова (вирази) чітко розрізнати.
5.	Das kommt darauf auf den Zusammenhang an.	Це залежить від контексту.
6.	Das Wort ... wird nur im Singular (Plural) verwendet.	Слово вживається лише в однині (множині).
7.	... ist die Kurzform von скорочена форма від...
8.	Ich schreibe die neuen Wörter an die	Я запишу нові слова на

	Tafel.	дощі.
9.	Sehen Sie (seht, sieh) an die Tafel, dort stehen neue Wörter.	Подивіться (подивися) на дошку, там записані нові слова.
10.	Schreiben Sie (schreibt, schreib(e)) die neuen Wörter und Wendungen in eure Vokabelhefte.	Запишіть (запиши) нові слова і вирази у свої словнички.
11.	Schreiben Sie (schreibt, schreib(e)) die Vokabeln später auf!	Запишете (запишеш) слова пізніше.
12.	Lesen Sie (lest, lies) die neuen Wörter vor!	Прочитайте (прочитай) нові слова.
13.	Jetzt wollen wir überprüfen, ob Sie (ihr, du) die neuen Wörter kennen (kennt, kennst).	Зараз перевіримо, чи ви (ти) знаєте (знаєш) нові слова.
14.	Wie heißt ... deutsch?	Як ... німецькою?
15.	Ich nenne Ihnen (euch, dir) ein Wort, bilden Sie (bildet, bilde) damit einen Satz.	Я назву вам (тобі) слово, з яким потрібно утворити речення.
16.	Bilden Sie (bildet, bilde) Sätze mit...	Утворіть (утвори) речення з...
17.	Nennen Sie (nennt, nenne) ein Synonym (ein Antonym) zu ...!	Назвіть (назви) синонім (антонім) до слова...
18.	Nennen Sie (nennt, nenne) Wörter zum Thema...	Назвіть (назви) слова до теми...
19.	Ergänzen Sie (ergänzt, ergänze) die fehlenden Wörter.	Підберіть (підбери) пропущені слова.
20.	Wie wird dieses Wort geschrieben?	Як це слово пишеться?
21.	Wird dieses Wort groß oder klein geschrieben?	Це слово пишеться з великої чи з малої літери?
22.	Die Endung des Wortes ist nicht richtig (richtig, falsch).	Закінчення слова неправильне (правильне).
23.	Was muss am Ende des Wortes stehen?	Що має бути в кінці слова?
24.	Wie wird dieses Wort getrennt	Як переноситься це слово?
25.	Das Wort ... wird nicht getrennt.	Слово не переноситься.
26.	Wie übersetzt man ins Ukrainische	Як перекласти на українську

	(Deutsche) ... ?	(німецьку) мову...?
27.	Wie viele Bedeutungen sind für dieses Wort im Wörterbuch angegeben?	Скільки значень цього слова подано у словнику?

Unterricht in den Arten der Sprechfähigkeit Unterricht im Hören und Sprechen

1.	Hören Sie (hört) aufmerksam zu und bemühen Sie sich (bemüht euch) den Inhalt der Geschichte zu begreifen.	Послухайте уважно і постарайтеся зрозуміти зміст розповіді.
2.	Wir beginnen unsere Stunde mit dem Abhören der Aufnahme einer Erzählung.	Ми поснемо наш урок із прослуховування запису оповідання.
3.	Ehe Sie sich (ihr euch) die Erzählung anhören (anhört), erkläre ich Ihnen (euch) einige neue Wörter.	Перед тим, як ви прослухаєте оповідання, я поясню вам значення деяких нових слів.
4.	Jetzt werden Sie (werdet ihr) meine Fragen beantworten. Erinnern Sie sich (erinnert ihr euch) an...	Зараз ви будете відповідати на мої запитання. Пригадайте про...
5.	Ich glaube Sie sind (ihr seid) bereit, auf meine Fragen zu antworten.	Я думаю, ви готові відповідати на мої питання.
6.	Hören Sie (hört) noch einmal zu dann beantworten Sie (beantwortet) meine Fragen.	Прослухайте ще раз і тоді дайте відповідь на запитання.
7.	Wer kann antworten?	Хто може відповісти?
8.	Wer kann ergänzen?	Хто може доповнити?
9.	Übersetzen Sie (übersetzt, übersetze) die Frage nicht!	Не перекладайте (перекладай) запитання!
10.	Antworten Sie (antwortet, antworte) in ganzen Sätzen!	Відповідайте повними реченнями!
11.	Diese Antwort genügt nicht.	Ця відповідь неповна.
12.	Ich habe noch eine Frage an Sie (dich).	У мене до вас (тебе) ще одне запитання.

13.	Wovon handelt dieser Text (diese Geschichte, diese Erzählung)?	Про що йдеться у тексті (розповіді, оповіданні)?
14.	Ich beginne eine Geschichte, bringe sie aber nicht zu Ende. Ergänzen Sie (ergänzt, ergänze) sie.	Я почну розповідь, а вам (тобі) потрібно запропонувати її закінчення.
15.	Wollen wir eine Gliederung für unsere Erzählung zusammenstellen.	Давайте складемо план нашої розповіді.
16.	Schreiben Sie (schreibt) die Gliederung in Ihre (eure) Hefte!	Запишіть план у зошити!
17.	Erraten Sie (erraten, errate) die Bedeutung der Wörter aus dem Kontext.	Здогадайтеся (здогадайся) про значення слова із контексту.
18.	Geben Sie (gebt, gib) den Inhalt des Textes (nach der Gliederung, nach den Stichwörtern) wieder!	Передайте (передай) зміст тексту (за планом, за допомогою опорних слів).
19.	Geben Sie (gebt, gib) den Inhalt des Textes mit eigenen Worten wieder!	Передайте (передай) зміст тексту своїми словами.
20.	Jetzt erzählen Sie (erzählt, erzähle) den Text anhand von Stichwörtern nach.	Тепер передайте (передай) зміст тексту за допомогою ключових слів.
21.	Erzählen Sie (erzählt, erzähle) die Geschichte in der Ich-Form.	Передайте (передай) зміст оповідання від 1-ї особи однини.
22.	Wo und wann spielt die Handlung in der Geschichte?	Де і коли відбувається дія у розповіді?
23.	Gestalten Sie (gestaltet, gestalte) aus diesen Wörtern und Ausdrücken eine Erzählung über...	Складіть із цих слів і виразів розповідь про...
24.	Sie haben (ihr habt, du hast) den Text falsch verstanden. Wer kann helfen?	Ви (ти) неправильно зрозуміли (зрозумів) текст. Хто може допомогти?
25.	Wollen wir jetzt eine Situation ausdenken.	Давайте придумаємо ситуацію.
26.	Verwenden Sie (verwendet, verwende) folgende Wörter (Wortgruppen und Ausdrücke) in	Використайте (використай) подані слова (словосполучення, вирази) у

	einer Sprachsituation.	створенні ситуації.
27.	Versuchen Sie (versucht, versuche) einen Dialog zu gestalten.	Спробуйте (спробуй) скласти діалог.
28.	Stellen wir uns vor, wir wären auf der Straße.	Уявімо собі, що ми на вулиці.
29.	Sie sprechen (du sprichst) sehr schnell (langsam, leise, laut, undeutlich).	Ви говорите (ти говориш) дуже швидко (повільно, тихо, голосно, нечітко).
30.	Ganz richtig heißt es	Цілком правильно сказати...
31.	Kann man das anders sagen?	Можна це сказати по-іншому?
32.	Sagen Sie (sagt, sag) das mit anderen Worten.	Скажіть (скажи) це іншими словами.
33.	Zunächst aber hören Sie (hört) zu, wie ich ihn lese.	Спочатку послухайте, як я його читаю.
34.	Und nun beginnen Sie (beginnt) ihn paarweise zu spielen.	Почнемо розігрувати його у парах.
35.	Stellen Sie (stellt, stell) einen neuen Dialog zusammen!	Складіть (склади) новий діалог.
36.	Machen Sie (macht) nur so weiter!	Так і далі продовжуйте.

Lesen im Unterricht

1.	Wir gehen jetzt zum Lesen eines Textes über.	Зараз ми переходимо до читання тексту.
2.	Was haben wir voriges Mal gelesen?	Що ми читали минулого разу?
3.	Wo waren wir (das letzte Mal) stehen geblieben?	Де ми зупинилися (минулого разу)?
4.	Ich will euch auf ... aufmerksam machen.	Я хочу звернути вашу увагу на...
5.	Lesen Sie (lest, lies) die Überschrift (den Titel).	Прочитайте (прочитай) заголовок тексту.
6.	Als nächste(r) liest ...	Наступна (наступний) читає...
7.	Lesen Sie (lest, lies) nicht so schnell.	Читайте (читай) повільніше.

8.	Lesen Sie (lest, lies) langsamer (schneller, aufmerksamer, lauter, etwas lauter, noch lauter, ausdrucksvoll).	Читайте (читай) повільніше (швидше, уважніше, голосніше, трохи голосніше, ще голосніше, виразно)
9.	Lesen Sie (lest, lies) weiter.	Читайте (читай) далі.
10.	Wir lesen Satz für Satz.	Ми читаємо по реченню.
11.	Beginnt zu lesen! Jeder liest je einen Satz der Reihe nach (reihum).	Починайте читати! Кожен читає по реченню по черзі.
12.	Wer ist an der Reihe? (Wer ist dran?)	Чия черга?
13.	Wer liest als Nächster?	Хто наступний читає?
14.	Versuchen Sie (versucht, versuche) ausdrucksvoll zu lesen!	Постарайтеся (постарайся) читати виразніше!
15.	Sie lesen (ihr lest, du liest) nicht aufmerksam.	Ви читаєте (ти читаєш) не уважно.
16.	Beachten Sie (beachtet, beachte) Pausen, indem Sie lesen (ihr lest, du liest).	При читанні звертайте (звертай) увагу на паузи.
17.	Lesen Sie (lies) laut, damit alle Sie (dich) hören.	Читайте (читай) голосно, що усі чули.
18.	Blättern (schlagen) Sie eine Seite um! Blättert (schlagt), blättere (wende, schlage) eine Seite um!	Перегорніть (перегорни) сторінку.
19.	Wollen wir zum nächsten Absatz übergehen.	Переходимо до наступного абзацу.
20.	Bemühen Sie sich (bemüht euch, bemühe dich) schneller zu lesen.	Постарайтеся (постарайся) читати швидше.
21.	Sie lesen (ihr lest, du liest) zu schnell. Lesen Sie (lest, lies) langsamer!	Ви читаєте (ти читаєш) занадто швидко. Читайте (читай) повільніше.
22.	Sie haben (ihr habt, du hast) den Text sehr ausdrucksvoll gelesen.	Ви (ти) дуже виразно прочитали (прочитав) текст.
23.	Folgen Sie (folgt) seinem Lesen!	Слідкуйте (слідкуй) за ним.
24.	Sie müssen (ihr müsst, du muss) noch viel lesen üben.	Вам (тобі) слід ще потренуватися читати.
25.	Haben Sie (hast du) zu Hause lesen	Ви (ти) дома тренувалися

	geübt?	(тренувався) читати?
26.	Sie haben (du hast) beim Lesen eine Zeile übersprungen.	При читанні ви пропустили (ти пропустив) рядок.
27.	Sie lesen (du liest) ein bisschen zu schnell.	Ви читаєте (ти читаєш) трохи швидко.
28.	Schlagen Sie (schlagt, schlage) im Wörterbuch die Bedeutung neuer Wörter nach!	Пошукайте (пошукай) значення нових слів у словнику!
29.	Schlagt im Wörterbuch nach!	Подивіться у словник!
30.	Diese Wörter lassen sich leicht übersetzen, und es ist nicht nötig, sie zu erläutern.	Ці слова легко перекладаються і не потрібно їх пояснювати.
31.	Wie übersetzt man ...?	Як перекласти...?
32.	Ist diese Übersetzung richtig?	Цей переклад вірний?
33.	Übersetzen Sie (übersetze) wörtlich!	Перекладіть (переклади) дослівно!
34.	Wer hat anders übersetzt?	Хто переклав по-іншому?
35.	Welche Varianten der Übersetzung sind hier möglich?	Які варіанти перекладу тут можливі?
36.	Wer kann besser übersetzen?	Хто може краще перекласти?
37.	Das lässt sich nicht übersetzen.	Це не перекладається.
38.	Der Kontext wird Ihnen (euch, dir) helfen...	Контекст вам (тобі) допоможе...
39.	Durch den (aus dem) Kontext lässt sich die Wortbedeutung immer erschließen.	З контексту завжди можна здогадатися про значення слова.
40.	Ich überprüfe Ihr (euer, dein) Verstehen des Textes mit Hilfe von Fragen.	За допомогою питань я перевірю, як ви зрозуміли (ти зрозумів) текст.
41.	Die Übersetzung ist Ihnen (euch, dir) misslungen.	Переклад невдалий.
42.	Diese Übersetzung ist falsch.	Цей переклад невірний.
43.	Sie übersetzen (du übersetzt) wörtlich.	Ви переклали (ти переклав) дослівно
44.	Wer kann eine bessere Variante vorschlagen?	Хто може запропонувати кращий варіант?

45.	Gehen wir noch einmal zurück auf Seite 15 und setzen wir fort zu lesen.	Повернемося до сторінки 15 і продовжимо читати.
-----	---	---

Unterricht im Schreiben

1.	Beschriften Sie (beschrifte) Ihr (dein) Heft!	Підпишіть (підпиши) зошит.
2.	Lassen Sie (lasst, lass) rechts etwas Platz frei!	Залиште (залиш) справа місце для полів.
3.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) leserlich (deutlich).	Пишіть (пиши) розбірливо.
4.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) sauber (sorgfältig)!	Пишіть (пиши) чисто (охайно).
5.	Das Wort ist unleserlich geschrieben.	Слово написано нерозбірливо.
6.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) das Datum (rechts oben).	Пишіть (пиши) дату (праворуч вверху).
7.	Beachten Sie (beachtet, beachte) die Wortfolge, indem Sie schreiben (ihr schreibt, du schreibst)!	При писанні пам'ятайте (пам'ятай) про порядок слів.
8.	Merken Sie sich (merkt euch, merke dir) die Schreibweise dieses Wortes!	Зверніть (зверни) увагу на правопис цього слова.
9.	Dieses Wort wird großgeschrieben.	Це слово пишеться з великої букви.
10.	Ich buchstabiere dieses Wort.	Я назву це слово по буквах.
11.	Wie schreibt man dieses Wort?	Як пишеться це слово?
12.	Ist dieses Wort richtig geschrieben? Ist die Schreibweise richtig?	Це слово правильно написано?
13.	Warum wird dieses Wort so geschrieben?	Чому це слово пишеться так?
14.	Sie haben (ihr habt, du hast) es nicht richtig (falsch) geschrieben.	Ви (ти) неправильно написали (написав) це слово.
15.	Dieses Wort wird mit dem Doppel-	Це слово пишеться з двома

	„p" geschrieben.	літерами «р».
16.	Welcher Buchstabe folgt auf „a"?	Яка буква йде після «а»?
17.	Nennen Sie (nennt, nenne) den Buchstaben!	Назвіть (назви) букву!
18.	Nach „t" soll „o" stehen.	Після «т» потрібно писати «о».
19.	Wieviel „n" gibt es in dem Wort... ?	Скільки «п» у слові...?
20.	Wo ist ein Fehler im Wort...?	Де помилка у слові...?
21.	Welches Wort ist in diesem Satz falsch geschrieben?	Яке слово у цьому реченні написано неправильно?
22.	Passen Sie (passt, pass) gut auf! Lassen Sie (lasst, lass) keine Buchstaben aus!	Будьте уважні (будь уважним)! Не пропускайте (пропускай) букви.
23.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) dieses Wort klein!	Пишіть (пиши) це слово з малої літери.
24.	Sie haben (ihr habt, du hast) einen falschen Buchstaben geschrieben.	Ви (ти) неправильно написали (написав) одну букву.
25.	Dieses Wort wird mit einem Bindestrich geschrieben.	Це слово пишеться через дефіс.
26.	Streichen Sie (streicht, streiche) ... mit einer geraden Linie (Wellenlinie) an!	Підкресліть (підкресли) ... прямою (хвилястою) лінією.
27.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) das Wort richtig um.	Перепишіть (перепиши) слово правильно.
28.	Sie schreiben (ihr schreibt, du schreibst) fehlerfrei.	Ви (ти) пишете (пишеш) грамотно.

Das Diktat, der Aufsatz oder Kontrollarbeit

1.	Heute schreiben wir ein Diktat.	Сьогодні ми пишемо диктант.
2.	Heute schreiben wir eine Kontrollarbeit in (der) Grammatik.	Сьогодні ми пишемо контрольну роботу з граматики.
3.	Schlagen Sie (schlagt) Ihre (eure) Hefte auf!	Відкрийте свої зошити!
4.	Schreiben Sie (schreibt) das Datum rechts oben. In die Mitte der zweiten Zeile schreiben Sie (schreibt) das Wort „Diktat“.	Запишіть дату справа вверху. Посередині другого рядка напишіть слово „Diktat“.
5.	Zuerst lese ich den ganzen Abschnitt vor.	Спочатку я прочитаю весь уривок.
6.	Ich lese zuerst das ganze Diktat.	Спочатку я прочитаю весь диктант.
7.	Schreiben Sie (schreibt, schreibe) noch nicht. Hören Sie (hört, hör(e)) zu.	Поки що не пишійть (пиши). Слухайте (слухай).
8.	Und jetzt lese ich satzweise (Satz für Satz).	А зараз я читатиму по реченню.
9.	Fangen Sie (fangt) bitte an.	Починайте, будь ласка.
10.	Jetzt können Sie (könnt ihr) schreiben.	Зараз ви можете писати.
11.	Warten Sie (wartet) mit dem Schreiben, der Satz ist noch nicht beendet.	Зачекайте, не пишійть, речення ще не закінчене.
12.	Ich diktiere langsam.	Я диктую повільно.
13.	Schreibt das Wort ... groß!	Пишіть слово ... з великої букви.
14.	Schreibt das Wort „Braun“ groß, denn es ist ein Name.	Слово „Braun“ пишійть з великої букви, бо це прізвище.
15.	Anführungsstriche auf!	Відкрийте лапки.

16.	Anführungsstriche zu!	Закрийте лапки.
17.	Klammer auf!	Відкрийте дужки.
18.	Klammer zu!	Закрийте дужки.
19.	Schließen Sie (schließt) das Wort ... durch Kommas ein!	Виділіть слово ... комами.
20.	Haben Sie (habt ihr) alles aufgeschrieben?	Ви все записали?
21.	Punkt. Ein neuer Satz.	Крапка. Нове речення.
22.	Ende des Absatzes.	Кінець абзацу.
23.	Setzen Sie (setzt, setze) ein Fragezeichen am Ende des Fragesatzes!	В кінці питального речення поставте знак питання.
24.	Ich lese es noch einmal durch, damit Sie (ihr) das Geschriebene kontrollieren können (könnt).	Я прочитаю ще раз, щоб ви могли перевірити написане.
25.	Hören Sie sich (hört euch) den ganzen Text noch einmal an und kontrollieren Sie (kontrolliert) das Diktat!	Прослухайте весь текст ще раз і перевірте диктант.
26.	Gibt es Fragen zum Diktat?	Є запитання до диктанту?
27.	Lesen Sie (lest) das Diktat noch einmal aufmerksam durch!	Перечитайте диктант ще раз уважно.
28.	Sehen Sie (seht) das Diktat noch einmal aufmerksam durch!	Перегляньте диктант ще раз уважно.
29.	Kontrollieren Sie (kontrolliert) Ihre (eure) Arbeit nochmals!	Ще раз перевірте вашу роботу.
30.	Geben Sie (gebt) Ihre (eure) Hefte ab.	Здайте зошити.
31.	Schreiben Sie (schreibt) auf Zetteln!	Пишіть на листочках.
32.	Sehen Sie (seht) Ihre (eure) Aufsätze	Перегляньте ще раз уважно

	noch einmal durch!	ваші твори.
33.	Da Sie fertig sind (ihr fertig seid, du fertig bist), dürfen Sie (dürft ihr, darfst du) hinausgehen.	Оскільки ви (ти) уже написали (написав), можете (можеш) іти.
34.	Schauen Sie (schaut, schau) nur in Ihre (eure) eigenen Hefte (dein eigenes Heft)!	Дивіться (дивися) лише у свої (свій) зошити (зошит).
35.	Klassendienst, sammeln Sie (sammle) bitte die Hefte ein.	Черговий, зберіть (зberi) зошити.
37.	Betiteln Sie (betitelt, betitle) Ihren (euren, deinen) Aufsatz!	Напишіть (напиши) назву твору.
38.	Das nächste Mal schreiben wir einen Aufsatz zu einem freien Thema (Wahlthema).	Наступного разу ми писатимемо твір на вільну тему (тему за вибором).

Die Analyse der schriftlichen Arbeit

1.	Wir korrigieren Ihre (eure) Kontrollarbeiten aus.	Ми перевіримо ваші контрольні роботи.
2.	Ich habe Ihre (eure) Diktate (Kontrollarbeiten, Aufsätze, Nacherzählungen) durchgelesen (verbessert, korrigiert, berichtigt).	Я переглянула (перевірила, виправила) ваші диктанти, контрольні роботи, твори, перекази.
3.	Die Kontrollarbeit haben Sie (habt ihr) gut (schlecht, nicht besonders gut) geschrieben.	Контрольну роботу ви написали добре (погано, не дуже добре).
4.	Diesmal haben Sie (habt ihr) das Diktat (den Aufsatz) besser (als voriges Mal) geschrieben.	Цього разу ви написали диктант (твір) краще (ніж минулого разу).
5.	Einige von Ihnen (euch) haben viele Fehler gemacht.	Деякі з вас допустили багато помилок.
6.	Ich bin mit Ihnen (euch) zufrieden (unzufrieden, nicht ganz zufrieden).	Я вами задоволена (незадоволена, не зовсім задоволена).
7.	... und... haben das Diktat ohne	... і ... написали диктант без

	einen Fehler geschrieben. Sie bekommen eine Zwölf (eine Elf).	жодної помилки. Вони отримують 12 (11).
8.	... und..., Sie schreiben (ihr schreibt) schlecht (nachlässig, nicht sauber).	... і ..., ви пишете погано (не старанно, не чисто).
9.	..., Ihr (dein) Heft ist sehr schmutzig (nicht in Ordnung).	..., ваш (твій) зошит дуже неохайний (не в порядку).
10.	..., halte dein Heft in Ordnung!	..., тримай зошит в порядку.
11.	..., bringe dein Heft in Ordnung!	..., приведи зошит в порядок.
12.	..., schreibe (schreibt, schreiben Sie) nicht über den Rand!	..., не пиши (пишіть) на полях.
15.	..., bemühe dich, besser (sauberer) zu schreiben.	..., постарайся писати краще (охайніше).
16.	Einige Schüler haben orthografische (grammatische) Fehler gemacht.	Деякі учні допустили орфографічні (граматичні) помилки.
18.	Zuerst wollen wir die Kontrollarbeit besprechen.	Спочатку обговоримо контрольну роботу.
19.	Gleich besprechen wir eure Fehler.	Обговоримо відразу ваші помилки.
20.	Zuerst besprechen (berichtigen) wir die Hauptfehler.	Спочатку обговоримо основні помилки.
21.	..., du hast eine Zwei. Schreibe die ganze Arbeit ab.	..., у тебе двійка. Перепиши роботу.
22.	..., du hast auch viele Fehler gemacht. Zum nächsten Mal schreib(e) unbedingt die ganze Arbeit ab.	..., ти також допустив багато помилок. На наступний раз переписи роботу.
23.	Alle anderen müssen in den Heften eine Fehlerverbesserung (-berichtigung) machen.	Усі інші повинні виконати у зошитах роботу над помилками.
24.	Sie können Ihre (ihr könnt eure) Aufsätze (Fehler) verbessern (korrigieren).	Ви можете виправити свої твори, помилки.
25.	Diesmal bin ich mit Ihrer (eurer,	Цього разу я цілком

	deiner) Arbeit ganz zufrieden.	задоволена вашою (твоєю) роботою.
26.	Sicherlich haben Sie (habt ihr, hast du) tüchtig gearbeitet.	Звичайно, ви попрацювали (ти попрацював) старанно.
27.	Sehen Sie Ihre (seht eure) überprüften Arbeiten aufmerksam durch!	Уважно перегляньте ваші перевірені роботи.

Die Arbeit mit der Anschaulichkeit im Unterricht

1.	Heute arbeiten wir mit dem Bild.	Сьогодні ми попрацюємо з картинкою.
2.	..., hänge dieses Bild auf, bitte.	..., повішай цю картинку, будь ласка
3.	Wir werden heute dieses Bild beschreiben.	Сьогодні ми будемо описувати цю картинку.
4.	Zuerst beschreiben wir das Bild.	Спочатку ми опишемо картинку.
5.	Wir beschreiben nur einzelne Teile des Bildes.	Ми описуватимемо лише окремі частини картини.
6.	Das Bild ist dunkel gehalten.	Картина витримана в темних тонах.
7.	Das Bild ist in hellen Farben gehalten.	На картині переважають світлі кольори.
8.	Sehen Sie (seht) alle das Bild aufmerksam an!	Подивіться усі уважно на картину.
9.	Ich stelle Fragen zum Bild.	Я ставитиму питання до картини.
10.	Wie heißt das Bild? Wer hat das Bild gemalt?	Як називається картина? Хто намалював картину?
11.	Ist dieses Bild aus unserer Zeit oder von früher?	Ця картина сучасна чи намальована раніше?
12.	Wann geschieht die Handlung?	Коли відбуваються події?
13.	Wo spielt sich die Handlung ab, in der Stadt oder auf dem Lande?	Де відбувається дія, в місті чи у сільській місцевості?

14.	Welche Jahreszeit ist auf dem Bild dargestellt?	Яку пору року зображено на картині?
15.	Was ist auf dem Bild dargestellt?	Що зображено на картині?
16.	Was ist rechts (links) dargestellt? Was sehen Sie (seht ihr) links (rechts)?	Що зображено (ви бачите) праворуч (ліворуч)?
17.	Was ist in der Mitte?	Що ми бачимо в центрі?
18.	Was sehen wir im Vordergrund (Hintergrund)?	Що ми бачимо на передньому (задньому) плані?
19.	Was ist im Mittelpunkt des Bildes zu sehen?	Що можна побачити в центрі картини?
20.	Was (wen) stellt der Maler auf dem Bild dar?	Що (кого) зображає художник на картині?
21.	Was wollte der Maler auf diesem Bild betonen?	Що художник хотів підкреслити на цій картині?
22.	Warum wird das Bild so genannt?	Чому картина так називається?
23.	Wie gefällt Ihnen (euch) das Bild? Was gefällt Ihnen (euch) am besten auf diesem Bild?	Вам подобається ця картина? Що вам подобається на цій картині найбільше?
24.	Stellen Sie (stellt) Fragen zum Bild.	Поставте питання до картини.
25.	Stellen Sie (stellt) einen Plan der Beschreibung des Bildes zusammen!	Складіть план опису картини.
26.	Beschreiben Sie (beschreibt) das Bild nach diesem Plan.	Опишіть картину за цим планом.
27.	Bereiten Sie (bereitet) eine Erzählung nach dem Bild vor!	Підготуйте розповідь за цією картиною.
28.	Welche Gegenstände sehen Sie (seht ihr) auf dem Bild?	Які предмети ви бачите на картині?

Die Arbeit mit den technischen Lehrmitteln im Unterricht

1.	Wir werden einen Lehrfilm sehen.	Ми будемо дивитися навчальний фільм.
2.	Jetzt sehen wir uns einen Film an.	Зараз ми подивимося фільм.
3.	Übernehmen Sie (übernehmt) jetzt die Rollen der handelnden Personen!	А зараз зіграйте ролі дійових осіб.
4.	Hören Sie (hört) sich (euch) den ganzen Text (das Gedicht, das Lied, den Dialog) an!	Прослухайте весь текст (вірш, пісню, діалог).
5.	Sprechen Sie (sprecht) jeden Satz (jede Zeile des Gedichtes, des Liedes) im Chor nach!	Повторіть хором кожне речення (кожен рядок вірша, пісні).
6.	Seien Sie (seid) aufmerksam beim Abhören der Aufnahme.	Будьте уважні при прослуховуванні запису.
7.	Versucht den Inhalt des Gehörten deutsch wiederzugeben!	Постарайтеся відтворити зміст прослуханого німецькою мовою.
8.	Drücken Sie (drücke) auf die Taste!	Натисніть (натисни) на кнопку.
9.	Schalten Sie (schalte) das Gerät aus!	Виключіть (виключи) прилад.
10.	Regulieren Sie (reguliert, reguliere) die Lautstärke!	Регулюйте (регулюй) гучність.
11.	Wiederholen Sie (wiederholt, wiederhole) den Satz oder beantworten Sie (beantwortet, beantworte) die Frage in der Pause.	Повторіть (повтори) речення або дайте (дай) відповіді на запитання під час паузи.

Zum Schluss des Unterrichts:

1.	Ich bin mit der Arbeit der Klasse (heute) sehr zufrieden.	Я сьогодні дуже задоволена роботою класу.
2.	Ich glaube, Sie können (du kannst) es ohne Hilfe machen.	Я вважаю, ви можете (ти можеш) зробити це без допомоги.
3.	Es freut mich, dass Sie (ihr, du) gut die Hausaufgabe gemacht haben (habt, hast).	Я рада, що ви (ти) добре виконали (виконав) домашнє завдання.
4.	Richtig. Ganz richtig. Sehr gut. Es ist sehr gut. Ausgezeichnet. Sehr schön.	Вірно. Цілком вірно. Дуже добре. Це дуже добре. Відмінно. Чудово.
5.	Sie sprechen (ihr sprecht, du sprichst) einige Laute besser aus.	Ви вимовляєте (ти вимовляєш) деякі звуки уже краще.
6.	Passen Sie (passt, pass) besonders gut auf, damit...	Зверніть (зверни) особливу увагу, щоб ...
7.	Ich helfe Ihnen (euch, dir) nach der Schule (nach den Stunden).	Я допоможу вам (тобі) після уроків.
8.	Ich gebe Ihnen (dir) eine Zwölf (...).	Ви одержуєте (ти одержуєш) 12 (...)
9.	Sie müssen (ihr müsst, du musst) den Stoff wiederholen. Es ist sehr wichtig.	Вам (тобі) слід повторити матеріал. Це дуже важливо.
10.	Es genügt für heute. (Schluss für heute. Es ist genug für heute.)	На сьогодні досить.
11.	Das nächste Mal sprechen wir mehr über....	Наступного разу ми поговоримо про...
12.	Ihre (eure) Hausaufgabe ist....	Ваше домашнє завдання...

13.	Unsere Zeit ist um. Damit schließen wir unsere Stunde.	Час закінчився. Тому ми завершуємо наш урок.
14.	Schreiben Sie (schreibt) die Hausaufgabe auf!	Запишіть домашнє завдання.
15.	Schreiben Sie (schreibt) die Hausaufgabe in Ihre (eure) Schülertagebücher ein!	Запишіть домашнє завдання у ваші щоденники.
16.	Lernen Sie (lernt) neue Wörter auf Seite ...	Вивчіть нові слова на сторінці...
17.	Schreiben Sie (schreibt) die neuen Wörter aus dem Text heraus!	Випишіть з тексту нові слова.
18.	Lernen Sie (lernt) den Dialog (das Gedicht) auswendig.	Вивчіть діалог (вірш) напам'ять.
19.	Ist die Hausaufgabe klar?	Домашнє завдання зрозуміле?
20.	Wir haben noch ... Minuten Zeit. Üben wir das Bilden von Sätzen.	У нас залишилося ще ... хвилин. Потренуємося утворювати речення.
21.	Bis zum Schluss der Stunde sind ... Minuten geblieben. (Die Stunde ist in ... Minuten aus.)	До кінця уроку залишилося ... хвилин. (Урок закінчується через ... хвилин).
22.	Unsere Zeit ist um. Die Stunde ist zu Ende.	У нас не залишилося часу. Урок закінчений.
23.	Es läutete mit Verspätung.	Дзвінок продзвенів із запізненням.
24.	Es läutet zur Pause.	Дзвінок на перерву.
25.	Gleich wird es läuten.	Зараз буде дзвінок.

3. CKOPOMOBKH

Zungenbrecher sind lustige Sätze, die schwer auszusprechen sind – weil viele ähnliche Laute aufeinanderfolgen. Für Kinder ein großer Spaß! Und ganz nebenbei eine gute Konzentrationsübung. Übrigens: Zungenbrecher werden erst zu Zungenbrechern, wenn man sie mindestens fünf Mal hintereinander spricht. Ohne lange Pausen und ohne groß Luft zu holen! Und natürlich schnell. Zungenbrecher schulen die Sprache, sie sind quasi Gymnastik für unsere Sprachwerkzeuge, macht mal mit!

Wir wünschen viel Spaß beim Verhaspeln!

a Auf dem Rasen rasen Hasen, atmen rasselnd durch die Nasen.

Frau von Hagen, darf ich's wagen Sie zu fragen, wie viel Kragen Sie getragen, als sie lagen krank am Magen, im Spital zu Kopenhagen?

b Blase blubbernd in Seifenbrühe bilde bunte Seifenblasen!

Gelbe Blumen blühen beim Birnbaum Blühen beim Apfelbaum
blaue Blumen?

Blaukraut bleibt Blaukraut und Brautkleid bleibt Brautkleid.

ch Machen Drachen manchmal nachts echt freche Sachen, oder lachen
Drachen manchmal acht freche Lacher?

Echte Dichter dichten leichter bei Licht.

Auch freche Fechter fechten mitternachts nicht.

d Der dicke Dirk trug den dünnen Dirk durch den dicken, tiefen
Dreck. Da dankte der dünne Dirk dem dicken Dirk, dass der dicke
Dirk den dünnen Dirk durch den dicken, tiefen Dreck trug.

e Esel essen Nesseln nicht, Nesseln essen Esel nicht.

Was Esel gern auf Wege legen, fegen Kehrer weg mit Besen. Feger kehren
weg mit Besen, was Esel gern auf Wege legen.

eu Neunzehn heulende Teufel scheuen neunzehn neugierige Leute
um ein teuflisches Feuer.

Neulich heulten neue treue Freunde. Neun treue Freunde heulten
neulich.

f Früh fressen freche Frösche Früchte. Freche Frösche fressen früh Früchte.
Fischers Fritz fischt frische Fische. Frische Fische fischt Fischers Fritz.

i Sieben Riesen niesen, weil Nieselwinde bliesen.

Ließen die Winde dieses Nieseln ließen die Riesen auch das Niesen.

j Jedes Jahr im Juli essen Jana und Julia Johannisbeeren.

Jedes Jahr jammert Jäger Julius bei der Jagd, weil ihn seine Jägerhose juckt.

l Lilo liebt lila Luftballons. Lina dagegen kann lila Luftballons nicht leiden.

Weil lustige Leute laufend lachen, lachen lustige Leute auch beim Laufen.

m Manches müde Murmeltier mag Magermilch mit Mandarinen. Magermilch mit Mandarinen mag manches müde Murmeltier.

n Nie im Leben nadeln Tannen nur im Nebel.

Wenn einer neun Namen sein Eigen nennt, nennt ihn natürlich niemand bei seinem Namen.

o Otto soll Oma rote Rosen ohne Dornen holen. Von wo soll Otto Oma Rosen ohne Dornen holen? Soll Oma doch rote Rosen ohne Dornen ohne Otto holen!

Oma kocht Opa Kohl. Opa kocht Oma Kohl. Doch Opa kocht Oma Rosenkohl. Oma dagegen kocht Opa Rotkohl.

p Plötzlich plappert Papas Papagei putzige Sätze. Putzige Sätze plappert Papas Papagei plötzlich.

pf Pferde mampfen dampfende Äpfel. Dampfende Pferdeäpfel mampft niemand.

qu Quasseln Quirle? Quietschen Quellen? Quakt ein Quartett?

r Auf dem Rasen rasen rasche Ratten, rasche Ratten rasen auf dem Rasen.

Raben graben graue Asseln aus, graue Asseln graben Raben aus.

sp Mein Spitzer spitzt Stifte spielend sputz. Spitz spitzt mein Spitzer spielend Stifte.

t Hätten Tanten Trommeln statt Trompeten, täten Tanten trommeln statt zu tröten.

tz Fritzchens Katze Tatze kratzt Schlitze in Matratzen.

ü Müller Lümmer frühstückt schüsselweise grünes Gemüse. Müller Rümmel schlürft eine Schüssel trübe Brühe.

z Zwischen zwei Zweigerln zwitschern zwei Zeiserln.

Zwischen zwei Zwetschgenzweigen sitzen zwei zwitschernde Schwalben.

Den winzien Zweg Zimpelpum zwickt seine Zipfelmütze. Er zupft, er zieht, und zert zuletzt voll Zorn sie in die Pfütze.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Під час підготовки до захисту практики рекомендуємо звернути увагу на висвітлення таких питань:

1. Wo haben Sie Schulpraktikum durchgemacht?
2. Wie viele Probestunden haben Sie erteilt?
3. Haben Sie sich bei den Schullehrern, Ihren Kollegen (Studenten) zur Hospitation angemeldet?
4. Haben Sie sich an den Lehrplan gehalten?
5. An welchen lexikalischen und grammatischen Themen haben Sie gearbeitet?
6. War es für Sie leicht, die Stunden auszuarbeiten und zu halten?
7. Analysieren Sie kurz Stunden, die Sie erteilt haben.
8. Ist es Ihnen immer gelungen, das Ziel der Stunde zu erreichen?
9. Wie meinen Sie, wie haben Sie sich im Unterricht gehalten? (gut, unsicher usw.)?
10. Welche Rolle spielt im Lehrprozess (nach Ihrer Meinung) der Kontakt zwischen dem Lehrer und den Schülern?
11. Wie kann man die Kinder zur Arbeit heranziehen? (Fragen, Anschaulichkeitsmittel usw.)
12. Haben Sie Unterstützung von dem Klassenleiter gewonnen?

13. Sind Sie immer mit Ihren Schülern in Kontakt gewesen?
14. Welchen Eindruck hat auf Sie Schulpraktikum gemacht? Was gehört zu den positiven (negativen) Seiten des Schulpraktikums?
15. Sind Sie bereit in der Schule zu arbeiten?

**Тетяна Боднарчук
Олена Шмирко
Юлія Крецька**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(НІМЕЦЬКА МОВА)
(перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)**

Підписано до друку 28.07.2021
Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 9,37. Друк офсетний. Папір офсетний.
Зам. № 466. Наклад 50 прим.

Віддруковано ФОП Гордукова І. Є.
Згідно з виписки з ЄДРПОУ від 10.06.2015 р.
м. Кам'янець-Подільський, вул. Привокзальна, 20
тел. 0384 494 22 50, drukruta@ukr.net